

10. 02. 2015. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva, otvaram **drugo vanredno zasijedanje u 2015. godini**. Shodno našem Poslovniku, 33 poslanika su podnijeli inicijativu da se danas okupimo sa predlogom dnevnog reda sa jednom tačkom, to je **Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju**. Ustavno pravo i prilika da se izjasnimo o tome kao i obično. Takvi dnevni redovi se glasaju u cjelini, jer su pravo predlagača i na vanrednost i na značaj teme.

Izvolite, želi li predlagač riječ?

Stavljam na glasanje, evo da sačekamo kolege.

Možemo li glasati? Mogu li otvoriti glasanje?

Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Ocijenio sam potrebnim da ukažem na značaj da danas utvrdimo dnevni red predložene sjednice vanrednog zasijedanja. Eventualno neusvajanje dnevnog reda onemogućilo bi održavanje vanrednog zasijedanja Skupštine zajemčeno i samim Ustavom Crne Gore. Takvo nešto do prošle godine nije bilo ni praksa u radu ovog parlamenta. Na sazvanim vanrednim sjednicama forme radi glasalo se o dnevnom redu u cjelini, ali taj dnevni red na predlog najmanje 1/3 ukupnog broja poslanika uvijek je usvajan. To se podrazumijevalo, jer je na taj način poštovan Ustav i odredbe Poslovnika

da podnosilac zahtjeva za vanredno zasijedanje određuje dan održavanja i dnevni red sjednice.

Evropska komisija u Izvještaju o napretku Crne Gore u 2014. godini ocijenila je da zakonodavna aktivnost Skupštine je u porastu i potrebno je dalje jačanje. Zbog toga, zbog tog jačanja i demokratskog kapaciteta Skupštine svakako je i te kako značajno da Skupština danas usvoji ovaj dnevni red. U suprotnom, ustavno određenje da pravo predlaganja zakona pored Vlade pripada i poslaniku bilo bi u potpunosti obesmišljeno.

Na Vladin predlog 16. januara ove godine usvojili smo dnevni red sjednice vanrednog zasijedanja sa 21 tačkom dnevnog reda, i to jednoglasno. Sada se mogu čuti naznake da bi dnevni red sa samo jednom tačkom dnevnog reda Predlogom zakona kojim se utvrđuju posebni uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za radnike pretežno sa sjevera Crne Gore, kojima je radni odnos prestao usled sprovedenog stečaja, mogao biti doveden u pitanje.

Obrazložiću razlog. Vlada je dala i negativno mišljenje na predlog ovog zakona sa obrazloženjem da ne sadrži podatke broja potencijalnih osiguranika koji bi bili obuhvaćeni ovim zakonom, odnosno ne sadrži podatke kojima raspolaže Vlada ili treba da ih obezbijedi preko nadležnih ministarstava i Zajednice za zapošljavanje, ali to ne može biti razlog da se o Predlogu zakona onemogućí rasprava u ovom parlamentu.

Zato je, gospodine predsjedniče Skupštine, zbog značaja ovog pitanja prije svega za radnike sa sjevera Crne Gore, krajnje neophodno da na današnjoj sjednici usvojimo dnevni red, a raspravu možemo odložiti i za nekoliko dana ukoliko se to ocijeni neophodnim kako bi Vlada dostavila podatke o broju korisnika prava na starosnu penziju po ovom zakonu i procjenu potrebnih sredstava koja treba dodatno obezbijediti u budžetu, ako bi to bio razlog i nečiji mogući motiv da se predlog ovog zakona uvrsti u dnevni red. Svako drugačije postupanje predstavljalo bi, ipak, pravno nasilje koje ne bi trebalo da bude ni u kom slučaju svojstveno ovom parlamentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Danilović je taman zaustio. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, uvaženi građani, kolegice i kolege,

Pažljivo sam saslušao gospodina Gošovića i gotovo da je iscrpio sve ono što bih u ime Demokratskog fronta mogao, a da ne povrijedim proceduru, da kažem.

Samo želim da podsjetim, glasajući za ovaj dnevni red i nadam se poslije toga za zakon, ne činite nikakvu uslugu opoziciji. Mislim da zajedno činimo dobru stvar. Imajte to u vidu. Nije nikakvo pilatovsko pranje ruku nego odgovornost za ono što smo propustili skupa, na kraju redovnog zasijedanja pred Novu godinu.

Mislim da odavno pažnja javnosti nije bila ovakva prema nama i zbog toga budimo odgovorni, usvojimo dnevni red i usvojimo izmjene zakona, to je najmanje što možemo da uradimo za naše ljude u Crnoj Gori. Hvala lijepa.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kad mogu reći da glasamo? Može. Hvala vam.

Stavljam na glasanje predloženi dnevni red. Za, protiv, uzdržani? Izvolite. Hvala vam.

Glasalo je 70 poslanika, 43 za, nije bilo protiv, 27 uzdržanih. Konstatujem da je dnevni red usvojen.

U ime predlagača, uvodno izlaganje, 33 je, pa prema tome ne mogu da odlučim. Kolega Gošović, izvjestilac Zakonodavnog odbora, a kolega Jelić Odbora za rad zdravstvo i socijalno staranje. Želite li vi prije toga?

Kolega Vučinić. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Ko zna po koji put mi raspravljamo o ovom zakonu o penzionisanju koji bi omogućio povoljnije penzije za one koji se danas u Crnoj Gori nalaze u teškom siromaštvu, u teškoj bijedi i sa ovim zakonom mi bi im pomogli da donekle ublažimo sumornu socijalnu sliku tih ljudi, takozvanih žrtava tranzicije. Pa evo, više puta smo čuli kakav je predlog tog zakona, to je da svi oni radnici koji su ostali zbog stečaja u njihovim preduzećima, znači privatizovanim društvenim preduzećima, a imaju preko 30 godina radnog staža muškarci, odnosno 25 godina radnog staža žene, da bi stekli povoljnije uslove za penzionisanje. Znači, da bi poslije toliko godina radnog staža bili penzionisani. Ne kažem da bi sa ovim zakonom mnogo njih usrećili, ali bi nekako koliko - toliko, kao što sam rekao, ublažili tu tešku njihovu socijalnu situaciju. Evo šta je njima urađeno svih ovih godina.

Početakom 90-ih su uništene njihove fabrike, oni su ostali bez svojih radnih mjesta i vremenom ništa nije urađeno da im se pomogne. Oni nijesu mogli da dođu do drugog posla, nijesmo im omogućili ni da se vrate na selo da bi tamo mogli obezbijediti sebi egzistenciju, nijesmo im pomogli ni da započnu neki privatni biznis od kojeg bi mogli da žive i da izdržavaju svoje porodice. Sada, poslije toliko vremena, ti ljudi su se našli u

životnoj dobi kad na tržištu rada u Crnoj Gori ne mogu da dođu do posla i jedini način bi bio taj da se oni penzionišu i na takav način povećaju prihode koje sada primaju sa Zavoda za zapošljavanje.

Sada ću da kažem da svaki put kada smo raspravljali o ovom zakonu, obično smo čuli reagovanje koliki je to broj radnika, a koliko to košta, a ugroziće održavanje Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje. Dok se to pričalo, šta je rađeno - Vlada je ovdje predlagala zakone. Recimo, Zakon o Ministarstvu unutrašnjih poslova, kojim je omogućeno da se penzionišu službenici u Ministarstvu unutrašnjih poslova sa 40 godina života i 20 godina radnog staža. Šta se dogodilo još ovdje? Na Vladin predlog, sa Zakonom o antikorupciji čak su se omogućili uslovi za povoljnije penzionisanje predsjednika države, predsjednika Parlamenta i predsjednika Vlade. Zar je to država socijalne pravde? Znači, pored toliko teških socijalnih slučajeva, pored toliko ljudi koji danas nemaju od čega da žive, ovdje u Parlamentu mi smo donosili takve zakone, zahvaljujući glasovima parlamentarne većine, kojim se penzionišu predsjednik države, Vlade i Parlamenta. Dobili smo i mišljenje od Vlade. Kakvo je to mišljenje? Navodi se da bi se porušio princip ravnopravnosti.

Zamislite, takva se diskriminacija radi prema tim ljudima, najvećim dijelom na sjeveru Crne Gore, a Vlada u mišljenju nam dostavlja da bi se narušio princip ravnopravnosti i da bi se ugrozilo poslovanje Fonda PIO.

Što se tiče tih podataka, mi smo tražili podatke i dobili smo podatke, kakvi su takvi su, ja ću ih iznijeti, ali nije u redu juče na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje da se pored pozvanih predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva finansija, pojavi samo direktor Fonda PIO. A evo, što se tiče podataka koje

smo dobili od Zavoda za zapošljavanje, to su podaci od 13.01.2015.godine i pod tim podacima broj zaposlenih kojima je prestao radni odnos zbog stečaja u preduzećima je 2.272 radnika, ali od tih radnika ovaj uslov za muškarce preko 30 godina radnog staža i žene preko 25 godina radnog staža bi imalo samo 468 radnika, odnosno 227 muškaraca i 241 jedna žena.

Međutim, postoje drugi podaci, od oktobra mjeseca iz 2014.godine. Iste podatke je potpisao pomoćnik direktora Goran Bubanja. Ti se podaci nešto razlikuju, to jest da u opštinama na sjeveru Crne Gore se nalazi 405 muškaraca sa 30 i više godina evidentiranog radnog staža i 570 žena sa 25 i više godina evidentiranog radnog staža. Znači nepuno 1.000 radnika, ali evo, da kažem, sve da ima njih 2.272 računajući na penziju koja bi bila daleko ispod prosjeka, ona bi mogla biti tu negdje u prosjeku od 150 evra, to na godišnjem nivou ne bi iznosilo četiri miliona evra. Znači jedva 1% od ukupnih sredstava potrebnih za isplaćivanje penzija na godišnjem nivou.

Znamo dobro šta smo radili i koliko smo novca dali nazovi investitorima, evo da pomenem za KAP koliko je otišlo novca, stotine miliona evra, za Željezaru 26 miliona evra kao garancije, a sada ovdje postavljamo pitanje za četiri miliona evra da se pomogne radničkoj sirotinji u Crnoj Gori. Šta više reći, gdje je ta naša socijalna pravda? Mislim da smo mi danas ovdje na jednom zajedničkom zadatku da bi konačno riješili veliki životni problem svih ovih radnika koji su danas praktično na ulici bez ikakvih sredstava za život, ovako bi im donekle obezbijedili sredstva za najelementarnije životne potrebe. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Idemo redom. Front je ustupio diskusiju uvodnog izlaganja.

Ministre, hoćete li vi?

Izvolite, ministre Boškoviću, da čujemo mišljenje Vlade.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, dame i gospodo poslanici,

Prvo da vam se zahvalim što ste mi omogućili da danas budem prisutan na ovoj sjednici.

Kao prvo, da iskažem stav Ministarstva i Vlade po ovom pitanju. Dakle, dosta često se ovdje sa raznih strana zloupotrebljavala u političkim igrama pozicija Vlade na ovu temu. Tačno je da smo mi dali negativno mišljenje na ovaj predlog zakona, ali samo iz jednog razloga a to je što ne postoji od strane predlagača utvrđen finansijski uticaj izglasavanja ovoga zakona i koje bi on posledice imao na finansijsku održivost penzijsko-invalidskog fonda u Crnoj Gori.

Dakle, tačno je da ovo što se danas predlaže nije neprihvatljivo za Vladu Crne Gore, prepostavljam ni za poslanike DPS-a, koji su ovdje optuživani da su protiv ovog zakona. Isključivo želimo da se to stavi u jasnu proceduru, da znamo koji su podaci koji se ovdje prezentiraju i zbog toga smatram da bi trebalo izjašnjavanje o ovom zakonu odložiti dok Ministarstvo ne sprovede kompletnu analizu koja mora da bude sveobuhvatna. Ovo što je gospodin Vučinić sad saopštio je samo jedan dio, dio koji se tiče Zavoda za zapošljavanje. Imamo određeni broj ljudi, svakako, koji nije na Zavodu za zapošljavanje a podliježu pod uticaj ovog zakona, moguće da su nakon toga stupili ponovo u radni odnos, ili se počeli baviti privatnim biznisom, ili su krenuli da se bave poljoprivredom, za koje nemamo apsolutno nikakvu informaciju.

Zbog toga je potrebno, ako se slažete i ako većina misli da možemo da budemo jedinstveni oko ovog zakona, jer je zaista veoma bitan, i da olakšamo poziciju svima vama koji treba da date glas za ili protiv, da napravimo jednu analizu pa da vidimo da li je ovaj zakon sa aspekta finansijske održivosti prihvatljivi ili nije. Možda nakon te analize vi budete glasali protiv ovog zakona, ili svi budete glasali za ovaj zakon, pa da ovaj zakon usvaja 81 poslanik kao što je to neko i rekao. Zaista mislim da bi to trebalo da prethodi izjašnjavanju jer predlagač nije obezbijedio koliki bi to finansijski uticaj

mogao ostvariti na Fond penzijsko-invalidskog osiguranja, jer Fond penzijsko-invalidskog osiguranja ne treba samo da inkorporira ovaj određeni broj penzionera kojima bi se otvorio prostor da se penzionišu nakon usvajanja ovog zakona, već i 125.000 onih penzionera koji su danas korisnici penzija i korisnici Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja. Mislim da ne treba urušiti Fond penzijsko-invalidskog osiguranja, mislim da ne treba opteretiti 125.000 penzionera u Crnoj Gori sa jednom ovakvom hipotekom bez detaljne procjene uticaja, koliko bi to značilo i koliko bi to koštalo, jer svaka analiza ako bi krenula odmah, a svako usvajanje zakona ako bi krenulo odmah sa primjenom značilo bi rebalans budžeta, odnosno otvorilo bi jednu drugu spiralu, a vi shvatate da Vladi nije samo briga o penzionerima već i briga o svim ostalima koji se finasiraju iz budžeta, a ovo bi imalo direktan uticaj na taj budžet. Opet ponavljam da Vlada apsolutno nije protiv ovog zakona, mislim da kada se izvrši kompletna analiza finansijskog uticaja ovog zakona možemo napraviti jednu dobru stvar, a to je da svi u Parlamentu uz podršku Vlade, naravno, izglasaju ovaj zakon. Hvala još jednom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Mi možemo obaviti raspravu, a odložiti glasanje, možemo tako. Hoćemo li tako, da odložimo raspravu? Ionako je planirano samo jedan u ime kluba da govori. Tema je više puta razmatrana, i da odložimo onda glasanje do dobijanja podataka.

Predlagaču, izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Ja sam očekivao danas da će ministar rada i socijalnog staranja doći sa podacima, jer o ovome ne govorimo od juče, o ovome se godinu dana skoro vodi rasprava i polemika se kako i na koji način pomoći ovim ljudima. Ja sam iznio podatke koji smo kao Odbor za zdrastvo, rad i socijalno staranje dobili od Zavoda za zapošljavanje, nijeste komentarisali u opšte ove podatke, ali da ostavimo sve po strani. Da li vi možete danas da kažete, evo da se dogovorimo da odložimo raspravu o ovom zakonu ali za neko dogledno vrijeme, koji će to dan u februaru biti. Deset, petnaest

dana, evo ja predlažem 27.februar, da dođete sa podacima vjerodostojnim i da na osnovu tih podataka raspravljamo o ovom zakonu i na osnovu toga da glasamo, ako postoji konsenzus oko ovog mog predloga.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možete, izvolite, da čujemo.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, nije sporno, zaista ne postoji apsolutno nikakva zadnja namjera sa ovim što sam predložio, već naprotiv, da napravimo jednu kvalitetnu analizu svega ovoga o čemu je gospodin Vučinić govorio. Zaista je teško utvrditi i sam zakon je protivrječan jer možemo sada otvoriti priču ovdje, ja ne bih volio da o tome otvaram priču, šta on ima, koji su radili pa su ostali bez posla u stečaju, na kraju su se zaposlili, a imali su kroz stečaj recimo deset godina zaposlenja, jer ovaj zakon time ne dodiruje njih. Ja iskreno ovo govorim da bismo poboljšali zakon, ali najvažnije je da vidimo koliki je to fiskalni uticaj na budžet kako ne bismo oštetili ovih 125.000 penzionera. Saglasan sam sa ovim rokom o kojem je govorio gospodin Vučinić, neka to bude nova vanredna sjednica, ili ova, ne znam sad proceduru, ali do kraja februara mislim da možemo napraviti jednu kvalitetnu analizu uticaja ovog zakona na finansijski sistem. Uvijek ste mogli i od nas ste uvijek dobili odgovor kad god ste tražili, da ste u pripremi ovoga zakona zahtjevali analizu sa naše strane, dobili biste je. U svakom slučaju, kao što sam rekao, Vlada je bila apriori protiv ovog zakona samo iz razloga toga što je protiv toga da se u pravni sistem Crne Gore implementiraju rješenja za koja ne postoji procjena fiskalnog uticaja i ne postoji relevantno mišljenje šta to znači uopšte za penzijsko-invalidski fond i za ovih 125.000 penzionera koji sada primaju penzije i koji su otišli, većina njih, po normalnim uslovima sa punom starosnom i punom radnom penzijom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ.

Hvala.

Dogovor je sa kolegijuma da idemo u ime kluba po jedan, da obavimo tu raspravu. Nećemo se izjašnjavati danas, završićemo raspravu, sačekaćemo podatke,

svima je interes da dobiju dobar zakon. Sjednica je u našim rukama i mi ćemo odlučiti kada ćemo glasati o tome. Neće isteći vrijeme, nemojte da brinete, nego ćemo glasati kad se mi dogovorimo na kolegijumu.

Da čujem, onda je sledeći predlog da prekinemo raspravu i da sačekamo.

Izvolite, kolega Daniloviću.

To je predlog broj dva, da se rasprava prekine i da obavimo raspravu kad dođu podaci.

Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Dakle, gospodine predsjedniče, čuli ste predlog našeg poslanika, kolege, jednog od predlagača, Janka Vučinića, bio je vrlo konkretan i vrlo korektan. Ovo je vanredno zasijedanje, mi možemo zaista s obzirom na onaj poziv od početka da se ne radi o usluzi opoziciji nego o međusobnoj obavezi, možemo prihvatiti, čuli ste opet i konkretan datum, da 27.februar, to je poslednji radni dan u februaru, petak, bude dan kad ćemo se izjasniti na ovu temu. Sigurno nećemo pristati da ovo uđe u zavrzlamu, šta se dešava ako dočeka 1.mart, redovno zasijedanje Parlamenta, nema po tom više izjašnjavanja, mi smo ponudili poslednji mogući rok. Molimo vas, glasali smo, utvrdili dnevni red, što se nas tiče vi možete u ovom trenutku da odložite i raspravu, ali samo moramo glasati 27. najkasnije, možemo i 28. što se nas tiče, do ponoći, ali moramo glasati. Ne bismo pristali da zbog toga što oni ne mogu da preciziraju ni danas koliko im dana treba za analizu glasamo na odloženo ili da poručimo danas ljudima - znate kako, uvršteno je u dnevni red i ne znamo kad će biti izjašnjavanje. Po sili zakona i Poslovnika izjašnjavanje mora biti 27., odnosno 28. februara. Ako ne mislite da onda opet to stavimo na dnevni red redovnog zasijedanja, što ne dolazi u obzir, vjerujte, ne zato što nemamo povjerenja, nego zato što bismo učestvovali u izigravanaju onih ljudi koji su od nas tražili da ovu stvar riješimo jednom za svagda.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo, molim vas, da razjasnimo.

Kao što znate, nema prevarnih glasanja u ovom parlamentu, barem od kad sam ja tu. Svi će dobiti priliku da se izjasne o tačkama koje su utvrđene dnevnim redom, o svim tačkama, i ovim što je predložila Vlada i ovim što ste predložili vi. Ja ću ta glasanja zakazati, pa ako poslanici ne dođu onda nisam kriv, ali ako poslanici dođu svakako ćemo glasati o svemu. Krajnji rokovi su, Vi ste rekli 27. i 28., ali ćemo u dogovoru sa Vladom dogovoriti da to može biti i prije, ne bismo morali sad da utvrdimo. Predlog da se odloži rasprava je racionalan u dijelu što trebaju podaci za raspravu i kolega Vučinić i ministar Bošković su rekli da je nedostatak podataka, čuli smo od 900 do 400, a ukupno 2 200 je u mogućnosti, plus, ako sam dobro čuo ministra, postoji mogućnost da to bude i manje, jer su neki već dobili zaposlenje i cilj je da što manje opteretimo penzione fondove. Mi ne možemo postati nacija penzionera, jer to znači da smo propala nacija, ekonomski propala nacija, ako smo nacija penzionera. Tako da je sasvim racionalan predlog od obje strane, čekamo podatke, odbori će se ponovo sastati, razmotrićemo te podatke i onda ćemo dobiti priliku da racionalno odlučujemo. Ako ne bude podataka, glasaćemo prije kraja februara o predlogu koji je utvrđen na dnevni red i nema nikakvih strahova ni grešaka tu nego je racionalno organizovanje rada Parlamenta u toku februara.

Izvolite, kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Mislim da ovaj dan zbilja treba svi zajedno da ubilježimo kao dan u kojem smo pokazali svi zajedno odgovornost, i oni koji su predložili ovaj zakon za Skupštinsku raspravu, i oni koji su danas glasali za usvajanje ovoga dnevnog reda, i oni koji su bili uzdržani prilikom usvajanja ovoga dnevnog reda, i Vlada, odnosno i predstavnik Vlade koji je danas došao ovdje da svima nama predloži, a mi očigledno usvojili, jedan odgovoran predlog iz Vlade da svi zajedno sačekamo kako bi Vlada u tom intervalu napravila tu preciznu analizu i sa kojom bi onda bili do kraja svi jednako upoznati, kako bi svi zajedno donijeli odgovornu odluku. Prema tome i u ime kluba Demokratske partije

socijalista takođe prihvatam ovu ideju da prekinemo sa današnjom raspravom, da sačekamo podatke, da sačekamo priliku da svi zajedno donesemo odgovornu odluku. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim da otvaranje rasprave neće niđe voditi.

Izvolite, kolegice Jonica i kolega Šabović i završavamo. U ime kluba kolega Šabović.

SNEŽANA JONICA:

Krajnje definisano za razloge o kojima je govorio ministar. Dakle, rečeno je da Vlada ne želi da uvodi u sistem rješenja za koja nema procjenu finansijskog uticaja. Samo napominjem vas da mi danas na dnevnom redu imamo i u nastavku Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost. U obrazloženju piše da za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva. Vlada je svojim amandmanom predložila posebne uslove za penzionisanje iako im nije mjesto u zakonu o ANB-u, nego u ovom zakonu. Mi nemamo procjenu finansijskog uticaja na budžet ukoliko to rješenje u konačnom bude usvojeno. Samo bih voljela da čujem vaše mišljenje, da li o tome možemo danas, bez procjene finansijskog uticaja ili možda nam ministar kaže jesu li u dijelu MUP-a i u dijelu ANB-a radili procjenu, pošto su poslali zakone bez uticaja na budžet, a posle toga amandmane koji nijesu imali obrazloženje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Malo je drugačija situacija, tamo niko ne želi da ide u penziju i zbog toga i penzionišu, a ovdje već nemaju posao. Tako da nemamo istu logičku situaciju, zato vam ne mogu dati odgovor.

Kolega Šabović, pa kolega Jelić u ime kluba DPS-a.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Nemam šta da kažem poslije ovog što su kolege i sa desne i sa lijeve strane govorili, ali me interesuje samo jedno. Šta znači za nas hoće li biti 900 ili 4 000, hoćemo li glasati ako bude 900 ili nećemo glasati ako bude 4 000? Je li to pravednost, samo pitam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Isto što znači za vas, kolega Šaboviću, kad imate platu 1 000 idete u jednu kupovinu, a da imate 10 000 išli biste u drugu kupovinu. To će značiti isto to. Naravno, u oba slučaja možete kupovati, samo jedan put ćete biti dužnik, a drugi put ćete racionalno gazdovati svojim sredstvima, a u oba slučaja možete kupovati. Hvala vam.

Kolega Jelić.

ZORAN JELIĆ:

Uvaženi predsjedniče, dame i gospodo poslanici, poštovani ministre,

U ime Odbora za rad, zdravstvo i socijalno staranje potpuno nam je prihvatljivo ovo što su predložili naše uvažene kolege iz opozicije i predstavnik predlagača, da tu raspravu obavimo 27.februara, pošto je to zadnji dan po Poslovniku, gdje bismo imali kompletne podatke koje će do tada Vlada i Ministarstvo pripremiti. Mi ćemo tada zakazati sjednicu matičnog odbora, raspravljati o svemu tome, predložiti Skupštini ono

što bude stav matičnog odbora i završiti glasanje tog dana kada budemo imali sve podatke. Smatram da je to jedan pravi put na osnovu pravih, tačnih podataka iz više institucija. Ono što želim da naglasim ... radi se o radnicima koji su ostali bez posla zbog stečaja u privatizovanim preduzećima. Moram naglasiti da je veoma važno, da bi radnici ostvarili pravo na penziju moraju imati plaćene poreze i doprinose, kako mnogi radnici do sada koji su radili u nekim preduzećima nemaju pravnog naslednika, jer taj pravni naslednik se izgubio. Moramo voditi i o tome računa, da vidimo kako im omogućiti da povežu radni staž, da li je to preko Fonda rada, vidjeti iz socijalnog programa Ministarstva ekonomije kome je sve isplaćena otpremnina i kad sve to zaokružimo dobićemo tačan...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Jeliću, to je za raspravu, biće prilike da o tome raspravljamo.

Dogovor je da prihvatimo raspravu, dobro je da smo utvrdili sjednicu, čuli smo uvodno izlaganje i tu ćemo zaustaviti rad ove sjednice, tim i rokove za amandmane i za sve ostalo. Kada dobijemo, rekli bismo fit bek od Vlade sa podacima, sazvaćemo nastavak sjednice, ako ne bude povratnih informacija od Vlade svakako ćemo sazvati nastavak sjednice i zaključiti ovu raspravu. Ovim prekidamo...

U ime kluba poslanika SDP-a, izvolite.

IZET BRALIĆ:

Gospodine predsjedniče, uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Boškoviću,

Želio bih prije završetka ove sjednice da precizno utvrdimo zadatke, jer ako očekujete i ako javnost očekuje od predlagača da dostavi podatke, nemojte to očekivati, a ako vi preuzimate obavezu imam pitanje za vas. Ovo je peti, šesti put da se ovaj zakon javlja pred poslanike, zašto nam nijeste dostavili podatke do sada, kada smo

uredno kao Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje tražili odgovore sa više adresa? Slažem se sa prijedlogom gospodina Vučinića kao jednog od predlagača u pravcu rješavanja ovog pitanja na valjan način i da ga svi zajednički donesemo, slažem se sa tim prijedlogom, ali ne bih želio da iz ove sale izađemo sa nepreciznim zaduženjima koje će dostaviti i do kojeg roka podatke na koliki se broj odnosi. Znači da ne bude ponovo nejasnoća, pa da se od predlagača zakona ponovo traže nekakvi podaci, da preciziramo to. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Čuli smo tu obavezu. Ministarstvo je uzelo obavezu i ono će nam dostaviti podatke, a mi ćemo poslije toga se okupiti i nastaviti ovu sjednicu, imamo ih dovoljno otvorenih.

Ovim prekidamo drugo vanredno zasijedanje u 2015. godini, a nastavićemo za 30 minuta sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, tačkom dnevnog reda sa prvog vanrednog zasijedanja.

Hvala vam.

26. 02. 2015. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Prelazimo na Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju. Čekamo predlagača. Dogovor za raspravu je bio jedan plus. To znači po jedan u ime kluba. Glasaćemo, takođe, kada svi budu. Samo čekamo predstavnika Vlade.

Nastavljamo, **Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.**

Predstavnik Vlade je tu, a predstavnici predlagača su poslanici. Zbog obaveza u protokolu sa švedskim predsjednikom Parlamenta, nećemo imati glasanja do 16 časova, koliko je potrebno i vama da završite protokolarne obaveze, a onda ćemo nastaviti glasanje.

Idemo na Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju. Počeli smo je, ali ćemo ponoviti.

Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Pa evo, konačno je i došlo vrijeme da raspravimo i nadam se izglasamo ovaj zakon kojim ćemo pomoći žrtvama tranzicije, odnosno radnicima iz svih propalih preduzeća, koji su zbog pogrešnih privatizacija i uvođenja stečajnih postupaka ostalih bez posla i danas se nalaze na ulici. Nadam se da ćemo im ovim zakonom obezbijediti kakvu-takvu socijalnu sigurnost. Sada bih ponovio definiciju zakona - "Osiguranik kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena opremnina stiče pravo na starosnu penziju, ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja muškarac, odnosno 25 staža osiguranja žena."

Prije petnaestak dana smo raspravljali o ovom zakonu. Tada predstavnik Vlade, ministar Bošković nije imao podatke. Nadam se da je danas došao sa podacima i da ćemo na valjan način raspraviti o ovom zakonu.

Da ponovim i razlog zbog kojeg je potrebno usvojiti ovaj zakon je taj što većina onih koji nas slušaju sa nestrpljenjem iščekuju raspravu i glasanje o ovom zakonu, jer se oni nalaze oni danas u dubokom siromaštvu. Oni žive od 70 eura koje primaju sa Zavoda za zapošljavanje, a mnogi od njih ne primaju ništa, nego se snalaze kako znaju i umiju. Danas nadničare i od tih nadnica obezbjeđuju sebi golu životnu egzistenciju. Takođe, hoću da kažem da se ti ljudi nalaze u godinama života od 50 do 60 i više godina i u toj starosnoj dobi, složit ćete se, na tržištu rada koje u Crnoj Gori nemaju nikakvih šansi da dođu do posla. Jer, na tom tržištu rada teško dolaze do posla i mladi i školovani ljudi. Zato, ne sumnjam da ćemo danas imati razumijevanja za ove bivše radnike i izglasati ovaj zakon, kojim ćemo im pomoći da obezbijede bilo kakvu socijalnu sigurnost primajući penzije koje sigurno neće biti velike.

Sada bih nešto rekao o mišljenju Vlade koje smo dobili prošli put. U tom mišljenju smo dobili odgovor da, kao predlagači zakona, nijesmo imali tačne podatke. Međutim, ti podaci koje smo mi iznijeli i broj onih koji bi dobili penziju uopšte nije veliki i ni u kom slučaju ne bi se obistinila ona tvrdnja predstavnika Vlade da bi to ugrozilo održivost Fonda PIO. Takođe, u tom mišljenju je rečeno da bi se takvim zakonom narušila ravnopravnost, a nije spomenuto da smo mi svih ovih godina, ne mi, nego oni koji su kreirali i vodili politiku u Crnoj Gori, vršili tešku diskriminaciju prema ovim radnicima, jer smo ovdje u ovom Parlamentu donosili zakone sa kojima smo omogućili penzionisanje određenih kategorija osiguranika. Ne samo kroz zakon o penzijsko-invalidskom osiguranju, nego i kroz zakone, kao što su Zakon o ministarstvu unutrašnjih poslova, kojim je omogućeno da službenici sa 40 godina života i 20 godina radnog staža steknu uslove za penziju, zatim Zakonom o ANB-u kojim službenici sa 50 godina života i 30

godina radnog staža po sili zakona treba da idu u penziju, a takođe i sa Zakonom o sprečavanju korupcije sa kojima je obezbijeđeno povoljnije penzionisanje za predsjednika države, predsjednika Parlamenta i predsjednika Vlade.

Što se tiče podataka, mi smo iznijeli prošli put ovdje podatke i najveći broj koji bi mogao steći uslove za penziju iznosi 1.271 osiguranik. Računajući prosječnu penziju od 180 evra, to bi iznosilo na godišnjem nivou nešto oko 2,7 miliona, što bi bilo 0,7% od ukupnog godišnjeg fonda koji je potrebno obezbijediti za isplatu penzija. I nikako ne može biti na mjestu tvrdnja da bi to ugrozilo održivost Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje.

Nadam se da ćemo imati svi razumijevanja, svi poslanici i da ćemo uraditi nešto što će biti za dobrobit onih koji su danas najugroženiji i koji žive u teškom siromaštvu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Vučiniću.

Da li izvjestilac Odbora želi riječ?

Da li se slažemo da čujemo ministra, da da informaciju u vezi sa ovim predlogom? Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Na osnovu našeg zajedničkog dogovora sa sjednice koja je bila zakazana za 20 i neki februar, imali smo ovu tačku dnevnog reda i tražio sam od Vas, Vi ste me

ispoštovali da čekamo, da napravimo analizu ovog zahvata ovog zakona koji se našao u skupštinskoj proceduri, a koji se odnosi na povoljnije uslove penzionisanja za sve one koji su u procesu tranzicije kroz privatizaciju i stečaj pojedinih preduzeća izgubili svoj radni angažman, koji nijesu dobili otpremnine, a radili su za muškarce 30 godina najmanje, a za žene 25 godina.

Kroz Ministarstvo rada i kroz naš sistem mogli smo da dođemo do podataka jeste da je zakon ovako predložen neprecizan i, kao što sam i prošli put komentarisao, ne zna se tačan obuhvat ljudi kojim bi se ovaj zakon obuhvatio. Zbog toga je Vlada dala negativno mišljenje. Ono što je evidentno jeste da na Zavodu za zapošljavanje postoji 916 lica, koji su kroz proces privatizacije ostali i kroz stečaj tih preduzeća kasnije bez posla, a da 516 lica koji su u momentu uvođenja stečaja i ostanka bez posla imali ove uslove koji su predloženi, još 400 lica, koji kasnije su radili još uvijek rade u firmama, odnosno koji su radili nakon toga ponovo ostali bez posla. Dakle, na Zavodu za zapošljavanje njih je 400, tako da je ukupno 916 lica po onome kako smo mi tumačili ovaj zakon. S tim što se tu nije moglo uzeti u obzir kome je od ovih lica isplaćena otpremnina, a kojima nije. To se na Zavodu za zapošljavanje ne vodi.

Ono što je veoma bitno naglasiti jeste da Zakon ovako kako je predložen ne može obuhvatiti onaj broj lica koji nijesu na Zavodu za zapošljavanje, podliježu ovim kriterijumima koji su ovdje dati, kao što su recimo zaposleni u KAP-u, Željezari u nekim drugim firmama koje su bile ili su prošle kroz stečaj, ostali bez posla, u stečaju, nakon toga firma je izašla iz stečaja ili nije izašla, još uvijek je u stečaju, a oni su nastavili da rade. Dakle, ta lica ovom informacijom nijesu obuhvaćena, jer ne postoji evidencija za ta lica.

Ono što je takođe neophodno naglasiti je da od ovih 516 lica koji su na Zavodu za zapošljavanje, a ostali su bez posla kroz stečaj, 160 lica je iz Podgorice, 109 lica iz Nikšića, iz Bara 55, iz Ulcinja 44, Danilovgrada 42, Cetinja 19, Bijelog Polja 16, Pljevalja

15, Herceg Novog i Plava po 14, Berana 11, Plužina 9, Kotor 8, Kolašina 7, Rožaja i Šavnika po 3, Andrijevice i Mojkovca po 2 i po jedno lice iz Budve, Tivta i Žabljaka. Posmatrano po starosti, 88 lica ima više od 60 godina, 409 lica je između 50 i 60 godina starosti i 19 lica je ispod 50 godina starosti. Da vas ne opterećujem kvalifikacijom. Kada bismo uključili 400 osoba koje u momentu ostanka bez posla kroz stečaj nijesu imali navršenih 30 odnosno 25 godina za žene, radnog staža, ali kasnije radeći bilo u državnoj upravi, bilo u preduzećima, nekim drugim, bilo samozaposlenjem, postigli ovaj uslov od 30 i 25 i kad bi se sve to predočilo, njih je 916, kao što rekoh, od čega 233 iz Podgorice, iz Nikšića 184, iz Bara 85, Ulcinja 51, Pljevalja 40, Kotor 38, Berana 35, Danilovgrada 34, Herceg Novi, Cetinje po 32 lica, Bijelo Polje 31, Rožaje 27, Kolašin 20, Plužine 19, Plav 17, Žabljak 10, Andrijevica 9, Mojkovac 8, Tivat i Šavnik po četiri i Budva tri lica. To je statistika. Obzirom da je ovaj zakon iniciran, u uvodnom izlaganju na prošloj sjednici, a i danas je poslanik Vučinić to rekao, da bi se zaštitio prije svega narod sa sjevera, na sjeverni region, uključujući sve opštine, od ovih 916 lica, otpada 24%, srednji region, Nikšić, Podgorica i Cetinje 53% i južni region 23%.

Što se tiče godina starosti, 79% od ovih 916 osoba je između 50 i 60 godina, ispod 50 godina je 4%, a iznad 60 godina života je 17%.

Ukoliko bi se prihvatio Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, prosječna penzija ovih 916 osoba je 201 euro i 66 centi, što bi iznosilo za budžet Fonda PIO dva miliona 210 hiljada 51 euro, 52 centra na godišnjem nivou.

Na kraju napominjem da se ova analiza isključivo odnosi na lica koja su obuhvaćena ovim predlogom dopuna ovog Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, a nalaze se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, odnosno tretiraju se kao nezaposlena lica u Crnoj Gori.

Ostale podatke nijesmo mogli dobiti. Ono što je indikativno da bi se opet najveći dio ovih odnosio na srednji region, odnosno na Nikšić i Podgoricu, veoma mali dio na sjever, pogotovo na Bijelo Polje i Rožaje. Takođe, upozoravam vas da usvajanje dopuna Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju stvara zaista jedan prostor da ljudi koji su u radnom angažmanu mogu otići u penziju bez obzira jesu li ili nijesu žrtve tranzicije, s jedne strane, i mislimo ono što su naše procjene jeste da je takav broj

mного veći trenutno zbog kojih je ovakav zakon iniciran i zbog kojih je ovakav zakon predložen. Zbog toga bilo bi dobro od predlagača pojasni zakon i da ga definiše na one prije svega koji su na Zavodu za zapošljavanje, odnosno koji su bez posla. Jer, pretpostavljam, da se zbog njih najviše dopune zakona uvode u pravni sistem Crne Gore.

Hvala još jednom.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Čuli smo mišljenje ministra Boškovića.

Kolega Vučiniću, želite li da date komentar ili želite kasnije pošto ćete imati uvodno izlaganje u ime Fronta? Izvolite.

Malo neuobičajen način komunikacije, ali razjašnjavamo se.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Javio sam se za komentar iz razloga što je vrlo nekorektan način na koji smo danas dobili podatke o svima onima koji bi mogli osvariti pravo na starosnu penziju, po ovakvom predlogu zakona. Prošli put, bilo je to prije 15 dana, dogovorili smo se da će Vlada dostaviti te podatke, ali smo smatrali da će ti podaci biti dostavljeni svim poslanicima u pisanoj formi, a ne na ovakav način. Da ministar dođe ovdje na ovu raspravu i da nam iščita te podatke koji su sakupljeni, čini mi se, onako na brzinu i dosta konfuzno predočeni ovdje.

Što se tiče samog Predloga zakona, čini mi se da sam bio jasan i on glasi - da osiguranik kome u preduzeću, koje je bilo predmet privatizacije, prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja - muškarac, odnosno 25 godina staža osiguranja - žena. Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 1.jula 2015.godine. Ne znam šta bi tu bilo nejasno. Ako vam je nejasna otpremnina, ta otpremnina se ne odnosi na ono što su bivši radnici primali

kao socijalnu pomoć i od Fonda rada koja iznosi 1.920 eura ili bilo kakvu pomoć socijalnu koju su primali u toku stečajnog postupka. Pod otpremninom se podrazumijeva ono što je otpremnina, znači da radnik potpiše sporazumni raskid radnog odnosa, da dobije i on na račun te otpremnine dobrovoljno da napusti preduzeće. Mislim da je sasvim jasno definisano i ne znam zbog čega imate zamjerku na ovako formulisanom zakonu. Mislim da su i oni predlozi zakona o kojima smo omogućili povoljnije uslove za penzionisanje na prethodnim sjednicama bili formulisani na ovakav način, a onda nijeste našli zamjerku. A takođe, za sve one koje smo penzionisali nijeste postavljali pitanje ugroženosti Fonda i održivosti Fonda PIO.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Da li želite da se još pojasnite oko ovog pitanja, ili da idemo sa raspravom?

Izvolite, ministre. Pošto je poslanik predlagač.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Što se tiče korektnosti ili nekorektnosti, mislim da je informacija i način njenog saopštavanja više nego korektan.

Prije svega, dogovorili smo se bili da to bude 27. ili 28. Mi smo danas imali Vladu i morali smo da bi moglo da ide da dobijemo saglasnost da je to to. Sad sam sa Vlade došao. Nijesam je mogao drugačije dostavljati bilo Vama, bilo kojem drugom poslaniku u Parlamentu.

Što se tiče drugog, neprecizna je pravna norma prije svega što se ne zna na koji se broj ljudi odnosi. Pozivate se u obrazloženju da zbog procesa tranzicije, privatizacije, stečaja, ljudi su ostajali bez posla i na taj način su im ugrožena ekonomska i socijalna prava i životna egzistencija njih i njihovih porodica.

Ovdje ovako kako je predložen zakon se odnosi na sve koji su ostali, a imaju sasvim zadovoljavajuće uslove i poslovanje i životne egzistencije i bilo čega drugog. Dakle, taj zakon ne precizira da li se odnosi samo na ljude koji su trenutno nezaposleni,

dakle na Zavodu za zapošljavanje ili ne na zavodu ali su nezaposleni, bez radnog angažmana, ili se odnosi na one koji imaju recimo plate i po 1000 eura, a podliježu pod ovaj zakon da idu u penziju. Dakle, to su pitanja koja se moraju prethodno definisati, jer zakon kako je trenutno predložen ne odgovara rješavanjima problema ljudi koji su ostali bez posla u procesu tranzicije, stečaja i ostalog zato što je mnogo obuhvatniji i za to treba pojašnjenje u ovom zakonu. Ništa drugo. Vjerujte da ne postoje skrivene namjere iza ovoga.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Želite li, kolega Vučiniću? Želite. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Pa evo, ponovo da se vratimo na definiciju zakona. Svi koji su ostali bez posla, zbog uvođenja stečaja, a imaju muškarci preko 30 godina penzijskog staža i žene preko 25 godina penzijskog staža, imaju pravo na starosnu penziju. A to je ako neko ima posao i zarađuje solidnu platu, ne bojte se, ministre, slobodno da će se oni prijaviti, iako imaju platu od koje mogu danas skromno da žive, da se penzionišu i da dobiju penziju u prosjeku od 200 evra.

Još sam nešto htio da Vam kažem, gospodine ministre, na osnovu onoga vašeg dogovora sa invalidima rada o njihovom penzionisanju. Bio sam prije nekoliko dana u Rožajama i tamo su mi rekli oni koji su očekivali da će biti penzionisani da se to radilo na taj način što ste Vi odabirali. Oni koji su bili aktivisti Demokratske partije socijalista su prolazili invalidsku komisiju i oni su dobijali invalidske panzije, za razliku od ostalih koji nijesu vas podržavali i koji nijesu bili aktivisti Demokratske partije socijalista. Oni nažalost iako bolesniji od onih koji su dobili tu penziju nijesu mogli dobiti invalidsku penziju iz razloga što nijesu odgovarali Vama i Vašoj partiji. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Možemo li preći na raspravu?

Izvolite, ali trajaće beskonačno.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Gospodine Vučiniću, Vaši metodi rada nijesu moji metodi rada. Znači, ja Vam sad tvrdim da niko nije dobio invalidsku penziju zato što je glasač ove ili one partije. Dobili su je ljudi koji su ispoštovali naše dogovore koje smo imali, s obzirom da su ti ljudi proglašeni invalidima rada prije minimum 12 godina i čije se zdravstveno stanje pogoršalo. Apsolutno nemam nikakav uticaj, kao što znate, ovdje je više puta potegnuto pitanje ljekarskih komisija. Ljekarske komisije, čak ne znam ko su ljekari u tim ljekarskim komisijama, niti me to interesuje. Dakle, apsolutno se nijesam bavio tom temom. Ali smo ono što su bili naši dogovori, tamo ima glasača i vaše partije, vjerujte koji su dobili penziju. Ali su poštovali proceduru za razliku od nekih koji ne poštuju proceduru i hoće sve na o-ruk da završe u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Prelazimo na raspravu.

Kolega Jelić u ime kluba DPS-a, a neka se pripremi kolega iz Fronta kolega Labudović. Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici,

Današnja jedina tačka dnevnog reda drugog vanrednog zasijedanja crnogorskog parlamenta u ovoj godini je Predlog o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju koji su podnijeli i potpisali 33 poslanika ovog parlamenta. Među poslanicima ovog predloga zakona su kolege iz Demokratskog fronta, Pozitivne, SNP-a, SDP-a, kao i nezavisni poslanici.

Ovim zakonom se predlaže da osiguranik kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja muškarci, odnosno 25 godina žene.

Razlozi za donošenje ovog zakona dati su u obrazloženju, gdje se konstatuje da je proces privatizacije u Crnoj Gori imao za posljedicu uvođenje velikog broja stečajeva. Međutim, manjkavost tog obrazloženja je upravo što se ne kaže koji je to broj stečajeva koji je bio u privatizovanim preduzećima, a ne znamo ni koliki je broj privatizovanim preduzećima u kojima je uveden stečaj.

Dakle, to je nedostatak samog predlagača zakona, jer su mogli radi kvalitetnije rasprave da nam daju i taj podatak kako bismo imali kvalitetniju raspravu. U obrazloženju ovog zakona ne postoji taj podatak, obzirom da se u članu 197I govori o preduzećima koja su bila predmet privatizacije, a u njima je uveden stečaj. Dakle, to je jedna manjkavost ovog zakona.

Takođe, u obrazloženju ovog zakonskog teksta, a i u raspravi koju smo imali u matičnom Odboru za rad, zdravlje i socijalno staranje iskazana je briga o stečajcima i njihovom socijalnom statusu. Želim da napomenem da država Crna Gora kroz mjere osiguranja za slučaj nezaposlenosti je propisala mehanizme zaštite i ove kategorije ljudi, tj. stečajaca. Nakon prestanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo po osnovu osiguranja za slučaj nezaposlenosti na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima. Osnovni kriterijum za utvrđivanje prava za koje vrijeme nezaposlenom licu nakon prestanka radnog odnosa pripada novčana naknada je prethodna ostvarena dužina staža osiguranja. Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade iznosi tri mjeseca za osiguranike sa stažom osiguranja od jedne do pet godina, a maksimalni iznos 12 mjeseci za osiguranike sa više od 25 godina staža. Izuzetak čini nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja, kojem pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja ili penzionisanja. Dakle, to su uslovi kojima se država brine kroz institut novčane naknade.

Takođe, u obrazloženju zakona u petom dijelu koji se odnose na finansijska sredstva koja je potrebno obezbijediti za sprovođenje ovog zakona, sa procjenom efekata primjene zakona, ima manjkavosti i nedostataka zato što nijesmo imali broj osiguranika. Ministar je sada upravo rekao da se to odnosi na oko 900 ljudi, ali nemamo takođe u predlogu zakona potrebna sredstva. Ministar je rekao da za ovih 916 ljudi treba izdvojiti oko dva miliona i 210 hiljada na godišnjem nivou.

Trenutno u Crnoj Gori postoji 125.531 korisnik prava Fonda PIO, od čega 7.500 hiljada ne živi van Crne Gore. Budžet Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja za 2015. godinu je sastavni dio Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, koji je usvojila ova skupština. Planirana sredstva za finansiranje izdataka Fonda u ovoj godini iznose 406,9 miliona eura, od čega se..., ili 98% odnosi na izdatke za isplatu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja.

Deficit budžeta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja u 2015. godini iznosi 144 miliona eura, prosječna penzija je 275 eura, a odnos zaposlenih prema penzionerima je 1,5:1. Prosjek u Evropskoj uniji je nešto oko 3:1.

Prilikom planiranja budžeta Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja za 2015. godinu pošlo se od postojećih zakonskih rješenja, odnosno planirano je da će se broj korisnika prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja povećati samo primjerom postojećih normi iz Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, kao i propisima, primjenom međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju. Želim da napomenem da Crna Gora ima preko 25 sporazuma o socijalnom osiguranju.

Demokratska partija socijalista želi da pomogne radnicima koji su ostali bez posla zbog stečaja ili likvidacije, ali kroz rješenja koja su ekonomski i finansijski održiva. I neće ugroziti već postojeća prava za 125 hiljada korisnika Fonda PIO. Nijesam siguran da, ukoliko ovakav zakon usvojimo, neće doći do narušavanja postojeće ravnoteže budžeta Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja imajući u vidu da nemamo tačnu procjenu na koliko bi se korisnika ovog prava odnosilo primjenom ovog zakona. Dakle, čuli smo da je to 916, ali isključivo na ona lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Koliko je van toga sistema, to je zaista teško utvrditi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, poslaniče Jeliću.

Poslanik Labudović ima riječ, a neka se pripremi poslanik Bralić. Izvolite, poslaniče.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, ni danas, a ovo je mislim četvrti ili peti put kako raspravljamo na ovu temu, ne mogu da se otmem utisku da zapravo ne želimo da se ponašamo kao poslanici i da ovom problemu pristupimo na način na koji jedino možemo da pristupimo, bez socijalne demagogije, bez zavlačenja glave u pijesak, nego rješenjem koje će da bude održivo u svakom pogledu. Ali, prije nego što iznesem svoj stav o tome, želim da sa vama razriješim jednu dilemu. Ako je 916 radnika u Crnoj Gori ukupan broj žrtava tranzicije kroz koju je crnogorska privreda prošla u proteklih 25 godina, onda smo mi najsrećnija država u Evropi. A, da ne zaboravimo, samo u beranskoj Celulozi 1991. godine je ostalo bez posla a da se niko osvrnuo nije 860 radnika. Pa gdje je Rudnik uglja, pa gdje je Polimka, pa gdje je Ciglana, pa gdje je Drvni kombinat, pa gdje je Lenka, pa gdje je Vunko, pa gdje je "3.januar" i da ne nabrajam.

Koga mi to ovdje zavaravamo i šta zapravo mu želimo da sakrijemo? Gdje su nestali ti ljudi? Jesu li oni statistička greška, ili ova vlada nema hrabrosti da prizna da 60% radno sposobnog stanovništva u ovoj Crnoj Gori trenutno ne radi. Možete vi da iznosite statističke podatke kakve god hoćete, ali ovo je činjenica koja je evidentirana i u međunarodnim asocijacijama koje se bave ovim problemom. Isad se čitavo pitanje, problem svodi na dva miliona evra i nad dva miliona evra eventualnog deficita Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja koji i onako iznosi trećinu sredstava se lamentira i pokušava se to nametnuti kao izgovor da se ne glasa za ovaj zakon.

Gospodo, ako sam ministar priznaje da u ovom trenutku Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja nedostaju 54 miliona, pa neka nedostaju i 56, ako zbog ta dva miliona treba da propadne Fond penzijsko-invalidskog osiguranja, neka propadne, ali vas molim jedno, nemojte da licitiramo. Nemojte da skrivamo i nemojte da se igramo ljudskim sudbinama. Svaki pojedinac je svemir, a ne zaboravite, on je i glava porodice. On školuje neku djecu, on izdržava, ko zna, možda i roditelje i ne znam koga sve. I to, gospodo, ne smije i ne može da bude samo statistika. Nemojte da se sad nakon petog puta, kako ovaj zakon vraćamo u proceduru, pitamo šta je njegova suština. Svi oni, i ponavljam da čuju građani Crne Gore, da čuju oni koji nas danas gledaju i od nas kao poslanika očekuju rješenje svoga problema, koji su bili žrtve stečaja a imaju ove uslove od 30 i 25 godina imaju pravo na ovu penziju. A je li dao bog ako su se u međuvremenu

zaposlili pa primaju platu koja je garantovano veća nego što će biti ova penzija. Neće pohrliti na nju, budite sigurni. Ali, dovoljno je i ponavljam, evo ako i ne bude više tih 916, a sumnjam u podatke koje ima gospodin ministar, pouzdano sumnjam jer samo znam da ih na području Berana, Rožaja, Bijelog Polja, Plava ima bar tri puta toliko, da ne idemo dolje prema jugu, pa Solana, pa redom dokle bi nas sve to odvelo, a kažem ako smo samo jednu porodicu danas učinili sigurnijom ekonomski, socijalno i kako god hoćete, mi smo obavili svoju poslaničku dužnost.

Ja vas molim da ne spašavamo Fond penzijsko-invalidskog osiguranja tako licemjernim iznosom, nego da mislimo o onima koji su nas poslali ovdje da brinemo njihovu brigu. Pa ako zagusti i ako dođe do toga da Fond ne može da funkcioniše zbog ta dva miliona, evo javno predlažem da se uzmu iz sredstava koje je budžet predvidio Skupštini Crne Gore. Ako niđe drugo ne nađemo ta dva miliona, neka se uzmu odavde. Ali vas molim da se ne ponašamo licemjerski, nego da shvatimo da je ovo posljednja prilika. Jer, budite sigurni, ne prođe li ovaj zakon danas, mi više ne vidimo svrhu njegovog ponovnog uvođenja u proceduru. Nosićemo svi skupa grijeh prema hiljadama građana Crne Gore, koji su, bez svoje krivice, politikom ove vlasti, ostali bez elementarnog prava na goli život, a ne zaboravite prije dva dana je bio Međunarodni dan socijalne pravde i tu povelju je potpisala čak i Crna Gora. Ako ništa drugo, ona je obavezuje.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Labudoviću.

U ime kluba Socijaldemokratske partije čućemo Izeta Bralića, a neka se pripremi poslanik Nišavić.

Izvolite, poslaniče Braliću.

IZET BRALIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, htio sam pozdraviti ministra ali on trenutno nije tu,

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ministar nije u obavezi da bude tu, nije predlagač zakona.

IZET BRALIĆ:

Nema potrebe da ga štitite od mene.

Mislim da oko ovog pitanja imamo konačno konsenzus u Skupštini i da otprilike svi razmišljamo na isti način. Trebalo je pet, šest puta da ovaj zakon dođe pred poslanike da bi konačno shvatili da treba da donesemo jedan ovakav zakon. Pogotovo nam je potreban konsenzus zato što se radi o još jednom selektivnom zakonu, ali selektivnom zakonu koji na neki način ispravlja nepravdu, pa je samim tim i pravičan. Zbog toga mi je jako stalo da ga donesemo ovdje zajednički svi.

Starosna struktura radnika koji su ostali bez posla u procesu stečaja jeste takva da je, pogotovo na sjeveru, gdje se nijesu razvijala alternativna radna mjesta kao što su se razvijala u centralnom dijelu i u južnom dijelu, veliki broj radnika koji je ostao bez posla, bio u prilici da nađe upošljenje na sjeveru, nažalost ni jedan od tih radnika nije bio u prilici da nađe posao.

Drugi problem koji je dodatno opterećenje za sjever jeste što su tamo i penzije trenutno 20% manje od prosječnih penzija na državnom nivou, pa će i njihove penzije dodatno biti manje u odnosu na prosječne penzije. Prema podacima koje mi imamo ta prosječna penzija na sjeveru bi trebala da iznosi makar za radnike "Gornjeg Ibra" jer sam se bavio time ne više od 180 eura po radniku.

Trenutno imamo podatke da se radi o 916 lica. Nijesam siguran da je to tačan podatak i nijesam siguran da taj broj nije veći, ali će se dodatno umanjiti kada se uzme podatak koliko je od tih ljudi primilo otpremnine. Tako da ove podatke koje danas imamo moramo uzeti sa rezervom. Dobili smo obećanje da ćemo dobiti do danas precizne podatke, pa sam očekivao da ćemo te podatke dobiti i mi koji smo inicirali ovakvo zakonsko rješenje i da će dobiti poslanički klubovi kako bi mogli da se kvalitetnije pripreme za raspravu.

Takođe smo dobili podatak da je 24% sa sjevera, da je 23% sa juga, a da je ovo centralni dio s tim što je Nikšić uračunat u centralni dio. Makar ono što smo do sada imali te podatke i operisali, Nikšić je uvijek bio na sjeveru, tako da prostom računicom

tih cifri ja sam izračunao da je 50% opet radnika sa sjevera na koje bi se odnosio ovaj zakon. U svakom slučaju, ovaj zakon jeste i ogledalo brige ovog Parlamenta i Vlade o radnicima koji nemaju neki veliki izlaz. Zbog toga će Socijaldemokratska partija podržati ovakvo zakonsko rješenje. Svjesni smo da jeste selektivan zakon, ali smo svjesni da jednim dijelom negdje ispravljamo nepravdu prema radnicima na koje se ovaj zakon odnosi, jer smo u nekoliko navrata ranije donosili zakone koji su ove radnike stavili u neravnopravan položaj. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Braliću.

Sad ćemo čuti poslanika Nišavića u ime Kluba SNP-a, a neka se pripremi u ime Kluba samostalnih poslanika poslanik Bojanić.

Izvolite, kolega Nišaviću.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani radnici,

Dopuna Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju je četvrti ili peti put na dnevnom redu ove Skupštine i iz raznoraznih razloga, opoziciji nejasnih, je odlagan i nije usvajan. Čini mi se da i današnja priča i današnji Predlog zakona biće iste sudbine kao i predlozi donošeni nekoliko puta prije.

Prije svega, obradovala me je činjenica da iz izvještaja ministra u Bijelom Polju postoji samo 31 radnik koji bi po ovom osnovu regulisao penziju. Sjetimo se da su samo iz "Vunca" i iz "Lenke", to je kolega Emilo Labudović rekao, hiljade radnika ostalo bez posla zahvaljujući privatizaciji i stečaju u tim preduzećima. Nije mi jasno zbog čega je brojka od 31 radnika opterećenje za Penzijsko-invalidski fond.

Pročitacu član 197 Predloga ovog zakona: Osiguranik kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja, odnosno 25 godina staža za žene. Ovim zakonom, dakle, predlaže se i jedno sistemsko rješenje za ove radnike, a ne parcijalno rješavanje problema kao što je bilo do sada uvođenjem povlastica za metalske radnike, a posebno usvajanjem amandmana na Zakon o unutrašnjim poslovima gdje će se ovim amandmanskim djelovanjem stvoriti uslovi za olakšice pri penzionisanju policije i amandmanom Zakona o ANB, gdje se po sili zakona predlaže penzionisanje određenih lica koji su napunili 50 godina života i 25 godina radnog staža.

Dakle, za ta lica koja će se po ovom zakonu na amandmansko djelovanje penzionisati ima sredstava i neće se ugroziti Fond. Znamo da Penzijsko-invalidski fond bilježi godišnji normalni prirast od 2115 - 2120 lica, da je u deficitu sa 144 miliona, odnosno 54 miliona trenutno. Nije se mislilo da će ugroziti Fond amandmansko djelovanje i penzionisanje lica po povlašćenim uslovima, iz ANB-a i Uprave policije, a ugroziće se Fond za 900, odnosno 600 radnika koji bi po ovom Predlogu zakona, a po izvještaju ministra, stekli pravo na povlašćene uslove penzionisanja. Ovo je diskriminatorski odnos Vlade prema radnicima. Ovo je još jedan dokaz koliko Vlada, izvinjavam se Socijaldemokratskoj partiji koja će podržati ovaj zakon, i DPS vode računa o radnicima i njihovim problemima. Računam da dva miliona, poštovani radnici, 2.210.000 po ovom izvještaju Vlade nije ukupna cifra, nego je ona mnogo manja, jer ovdje se zanemario podatak kolika su primanja ljudi koji su na Zavodu za zapošljavanje. Znači, ako se ta sredstva preusmjere na Fond PIO, izdaci za ove namjene će biti mnogo manji.

Dakle, poštovani radnici, vidite kako Vlada vodi računa o vama i o vašim problemima. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Poslanik Bojanić u ime Kluba samostalnih poslanika, a neka se pripremi kolega Perić.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče,

Htio bih da kažem, uvaženi ministre, ali ga nema, pričaćemo praznim klupama, nažalost,...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega, ministar nema obavezu da bude na ovoj raspravi, jer Predlog nije iz Vlade, nego od poslanika.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Dobro, žao mi je što ipak ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nema potrebe da ga branim, ali samo pojašnjenje.

MLADEN BOJANIĆ:

Dobro. Volio bih da je tu, dobili smo podatke i naravno da se danas bavimo posljedicama. Bez obzira što Vlada nije tu i nije predlagač, bavimo se posljedicama, a uzroci su svakako tamo u tim klupama, odnosno u vladinoj politici sprovođanja privatizacije.

Dakle, podsjetiću sve vas šta su bili ciljevi privatizacije, svakog plana privatizacije otkad je počela privatizacija u Crnoj Gori, povećanje efikasnosti upravljanja i povećanje zaposlenosti. Što su rezultati znamo i kako su sve završila privatizovana preduzeća, kompanije, a potpuno je drugačija najava bila i to se zaboravlja. Jer, jednostavno čim uđe firma u stečaj, Vlada skloni ruke s nje i nije to više naša odgovornost.

Podsjetiću zašto ovo kažem, ko je odgovoran, jer da ne zaboravimo u privatizaciji zaposleni, pa ni akcionari se apsolutno nijesu pitali koje kupce će da izaberu. To je isključivo nadležnost bila Savjeta za privatizaciju, uz tehničku pomoć Agencije za privatizaciju, a sve je to Vlada definisala Planom privatizacije i naravno kroz određene tendere i procedure birala kupce. Privatizacija kroz stečaj, više puta sam ponavljao, ponoviću opet, je najgori oblik privatizacije. Danas smo čuli nekoliko teza zašto se ovaj zakon neće prihvatiti, odnosno zašto Vlada nije za to, pa smo čuli da je ugrožena jednakost. Pitam se šta je sa ovim tumačenjem ANB-a odnosno penzijama, koji jasno kaže, žali se da će distribucija sredstava da ide ka onim koji su plaćali, ka onima koji nijesu, samo ne znam koliko su to platili iz Agencije za nacionalnu bezbjednost za 15 godina staža u agenciji da im se trostruko izlazi susret i prosjek zadnje godine i 50 godina starosti i 40% uvećana osnovica za penzioni staž. A ovdje 916 lica, maksimalno koliko čujemo da bi trebalo da ostvari penziju ukoliko se usvoji po ovom osnovu, će da ugrozi efikasnost penzionog sistema.

Penzioni sistem je u minusu svakog mjeseca sa nekom trećinom, odnosno svake godine, kako god hoćemo, a ovo je 0,7%. Evo, čuli smo da 0,7% će da ugrozi 33% deficita Fonda PIO. Naravno, nijesu to razlozi. Razlozi su što negdje nekome treba da se poveća penzija, pa makar bio i selektivan pristup, a naravno ovdje više odgovara situacija da se održi status kvo, a onda da se naravno uoči svakih izbora kroz socijalnu

pomoć tim istim ljudima, koje je ta ista Vlada ostavila bez posla dotira raznorazna pomoć. Naravno, znamo iz kojeg razloga i kako to sve funkcioniše.

Ne znam koga više treba da u ovo ubijedim. Predlagaču je to jasno čim je ovo predložio, a nema ko da čuje od većine, čini mi se ni ovo što pričam niko od tih nekoliko poslanika, eto rijetko jedan ima da sluša, tako da ću tu zaključiti. Ostajem dosljedan sam sebi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Bojaniću. Riječ ima poslanik Perić, u ime Kluba Pozitivne Crne Gore, a neka se pripremi poslanik Popović. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Današnji zakon koji tretira ljude koji su zbog posljedica loših privatizacija, čije su firme pošle u stečaj koji su danas na Birou rada, ovaj zakon bi trebalo da ispravi. Ali, ovo je izuzetno slojevita priča sa više stana. Prije svega, ovo jeste slika neoliberalnog nego rigidnog pristupa rješavanja ekonomskih problema ove Vlade, koja uvijek u broju radnika vidi problem. Što je manje radnika, to je otprilike neko bolje rješenje. Možda jedinstven primjer jeste u Crnoj Gori da se gotovo svaki novopostavljeni direktor velike kompanije koja bi se privatizovala hvali godinu ili dvije dana da ima manje zaposlenih. Sam za sebe slikovit podatak, ali koliko mi izrastamo u društvu gdje prosto gubimo svaku mjeru solidarnosti govore podaci, recimo, MONSTAT-a o imovini svih građana.

Naravno, ono zašto se svi najlakše negdje i vežemo jesu nekretnine, kada se procjenjuje nečiji imovinski karton. Prema posljednjem popisu u Crnoj Gori je bilo skoro 59.000 praznih stanova. Skoro 52.000 je bilo povremeno nastanjenih i oko 7.000 napuštenih stanova. Sa dodatnih 2.000 koji se ne mogu svrstati u ovu kategoriju koji se ne koriste dolazimo do blizu 120.000 stanova u kojima se ne stanuje. Ako bi samo na godišnjem nivou 18 eura naplatili po svakom praznom stanu, imali bismo za ove penzionere. A onda nova priča koja se nadovezuje na ovo jeste kako se došlo do ovog broja. To je većina prethodnih diskutanata komentarisalo. Kako se došlo do 916 ljudi čije su firme pošle u stečaj, koji su na Birou rada? Ako sad imamo primjer "Radoja Dakića", gdje je radilo više hiljada ljudi, ili "Titeksa", recimo, kolega Labudović je govorio za sjever, gdje je u samim tim preduzećima čini nam se taj broj. Vrlo slikovito, ministar nije pobrojao firme gdje se to radi, već je locirao to po gradovima, po regionima. To je takođe nešto što upućuje da nije se ozbiljno pristupilo makar obradi tih podataka, ali, sa druge strane, kad su nam usta stalno puna Evropske unije mi stalno ovdje dolazimo sa nekim zakonima koje usvajamo, a ne primjenjujemo one tekovine koje jesu u interesu svih građana. U Evropi postoji nešto što se zove socijalno preduzetništvo. Socijalno preduzetništvo bi trebalo da nađe radna mjesta, između ostalih, i za ove ljude, odnosno da poslodavce koji rade u toj oblasti dodatno stimuliše, čak i u sistemu javnih nabavki. To ovu Vladu ne zanima da primijeni u našem zakonodavstvu, da je recimo preduzeće koje zapošljava ovu socijalno ranjivu kategoriju stanovništva bude u privilegovanom položaju na tržištu. To ovu Vladu ne zanima, nego nam priča bajke o strateškim partnerima koji će doći, zaposliti nas i dići naš društveni proizvod. Ako je neko sumnjao,

evo kakva je danas posljedica takvog ne neoliberalnog, nego nekog našegdomaćeg doživljaja kako bi ekonomiju trebalo razvijati.

Svi ovi ljudi u suštini ako ne rade, oni su izdržavana lica, odnosno neko brine o njima. Ovim zakonom oni bi došli do nekih minimalnih primanja, dobili bi makar trunku dostojanstva nazad. Ako ne postoji ni jedan drugi argument, ovaj bi trebao da je dovoljno snažan, jer u suprotnom, bojim se da ćemo svake godine imati sve više nezadovoljnih građana. Ova Vlada neće voditi nikakvu proaktivnu politiku koja bi trebala da se vodi time kako da zaposli što više ljudi, nego da ima što manje penzija i na kraju ćemo za posledicu imati situaciju koju danas imamo u Crnoj Gori da, recimo, inženjer iz "Radoja Dakića" ima duplo manju penziju nego penzioner koji je unazad dvije godine radio u državnoj bezbjednosti. E, to je slika Crne Gore u ovom trenutku. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Periću. Poslanik Andrija Popović, a neka se pripremi poslanik Kalač. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani,

Što se tiče samog predloga zakona o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, mi smo više puta pokušavali u plenumu na Matičnom odboru da se ovaj zakon usvoji. Iz razno-raznih razloga nije prolazio. Ovdje se radi o ljudima koji su ostali, bez svoje krivnje, njihove kompanije su pošle po stečaj, na ulici a nalaze se u tako

ozbiljnim godinama da više praktično nema ko da ih zaposli. Mi ovaj problem moramo rješavati. Svi smo mi grešni ovdje što se tiče tih ljudi, vršili smo diskriminaciju. Ustavnu diskriminaciju smo vršili, ja prvi, Liberalna partija, jer smo podržavali selektivno sve ove koji su po povlašćenim uslovima stekli pravo na penziju, metalska, aluminijumska industrija, Agencija za nacionalnu bezbjednost i tako dalje. Mi više ne smijemo tu diskriminaciju da vršimo. Ne smije biti ljudi prvog i drugog reda. Svi koji su ostali iz istih razloga bez posla, čije su firme pošle pod stečaj, moraju biti izjednačeni.

Može se reći slobodno da sam šokiran koliko se opozicija ovdje pokazala da ona ne misli ustvari o tim ljudima, nego misli o nekoj politizaciji svojoj.

Hronologija događaja. U decembru predlagači zakona 14 ovoga istoga. Međutim predlagačima Liberalna partija, odnosno Andrija Popović. Andrija Popović, kao član Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Matičnog odbora, podržava taj zakon. Ja sam bio taj koji je praktično odlučivao, jer je takva klackalica, 11 članova - šest vlast, pet opozicija. Liberalna partija na plenumu 26. podržava taj zakon i glasa za njega. Taj zakon dobija 40 glasova. Od ovih 14 predlagača, vjerovali ili ne, šest nije ni došlo da glasa. Da sam bio pred smrt, dopuzao bih kao predlagač da glasam. Što se dešava? Više nema 14 predlagača istog zakona, sada ih je 37, a Andrija Popović je izbačen. Liberalna partija je izbačena iz toga predloga zakona. To je hvala za sve ono kako je to prošlo. Koliko je to nedosljedno, ali to nije ni bitno. Nije bitna ovdje ni Liberalna partija, ni Andrija Popović. Ovdje su bitni ovi ljudi, da ti ljudi jednostavno dobiju ista prava koja su dobili i svi ovi ostali iz metalske i aluminijumske industrije, iz Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Vjerujem da, bez obzira uz dužno poštovanje prema budžetu Crne Gore, Crna Gora neće propasti radi tih dva miliona. Uvjeren sam da se ne radi o dva miliona, jer

mnogi od njih dobijaju neke naknade, pa treba i tu razliku između te penzije koju će steći i te razlike odbiti. Pretpostavljam da sve ovo neće koštati ni preko milion eura, ali za milion eura Crna Gora je spasila svoj obraz, ukaljani sa dosadašnjom diskriminacijom tih radnika.

Liberalna partija će podržati ovaj zakon, a iz našeg kluba, što se tiče albanskih partija, Force, Albanske alternative, HGI, još nijesmo sigurni iako smo kao klub u decembru svi zajedno podržali taj zakon. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Popoviću.

U ime Kluba Bošnjačke stranke, poslanik Kalač. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

U posljednja tri mjeseca rada ovog doma po peti put se na dnevnom redu nalazi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o PIO. To samo govori o stepenu uređenosti, bolje reći neuređenosti ove oblasti. U svakom svom obraćanju sam pozivao predlagače da daju podatke o efektima koje će izazvati, odnosno analizu fiskalnog uticaja na ekonomiju. Te podatke do danas nijesmo mogli dobiti, osim šturog odgovora da će uticati na javne finansije i to negativno.

Izmjenama Zakona o PIO usvojenim u decembru, prikazan je odnos prema radnicima i to u dva oblika, favorizujući za pojedine i, nasuprot tome, diskriminatorski prema svim ostalim, a to je ujedno i najugroženija kategorija stanovništva u Crnoj Gori. Nijesam jedini koji je u ovoj sali ukazivao na to da se ovakvim selektivnim rješenjima produbljuju, a ne rješavaju problemi.

Moje pitanje premijeru u decembru 2014. godine odnosilo se upravo na ovaj problem. Tada sam dobio odgovor, citiram: "Vlada jasno pokazuje da ne vjeruje da je rješenje egzistencijalnih problema ljudi koji su bili nekad zaposleni u preduzećima koja su usljed uobičajenih tranzicionih problema prestala sa radom u nesistemskej ad hok promjeni uslova penzionisanja. Naprotiv, mislim da je to put za stvaranje većih problema i otežavanje održivosti javne potrošnje i ukupne ekonomije Crne Gore."

Međutim, predlagač ni tada nije našao za shodno da analizira svoj predlog. U vezi s tim, tražili smo od Vlade analizu fiskalnih efekata po svim osnovama prijevremenog penzionisanja, koliko nas je ovo koštalo i koliko će nas koštati, ocjenu ustavnosti usvojenog predloga iz decembra 2014. godine, stati na put kršenju principa kao što je to bio slučaj sa usvajanjem zakona za radnike metalske industrije. Za sve radnike koji su ostali bez radnog mjesta zbog uvođenja stečaja u državnim preduzećima, a u tom periodu im nije isplaćena otpremnina, trebalo je omogućiti povoljnije uslove za penzionisanje, kao što je i precizirano Predlogom zakona za muškarce sa preko 30 godina i žene sa preko 25 godina radnog staža. Jer, ti ljudi danas žive u dubokom siromaštvu, bez ikakve socijalne sigurnosti. Država je morala da pokaže odgovornost i brigu za te građane zbog toga što se uništavanje preduzeća i tjeranje radnika na ulicu dešavalo pred očima državnih institucija koje su sve to nijemo posmatrale.

Najniža penzija u Crnoj Gori prošle godine iznosila je 100 evra, dok je najviša bila 2095 evra i taj iznos prima samo jedan čovjek, saopštio je direktor Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje. Broj penzionera u Crnoj Gori od januara do decembra prošle godine povećan je za 1,42%, dok se u 2015. godini očekuje da će porasti za još oko 1,5%. Po povlašćenim uslovima penzionišu se radnici MUP-a, ANB-a, a jedino obespravljani radnici takve uslove ne mogu dobiti. Predlažem ministru novo rješenje, penzionisanje odmah nakon završetka škole, s tim što se daje rok od petnaest do mjesec dana za prikupljanje dokumentacije.

Oko predloženog zakona teško da možemo biti jedinstveni, kako je tražio ministar Bošković. Zašto u vrijeme kada su predlagane prethodne izmjene nije bilo

tolike brige za 125.000 penzionera kao što je to danas? Tu brigu i danas brine predlagač selektivnog zakona.

Kratko bih se još osvrnuo na podatke koje nam je dao ministar. Neprecizan zakon. Bio je neprecizan i prethodnog puta, ali je kao takav usvojen. Nema konkretnih podataka. Meni nije jasno kako se ne mogu dobiti podaci za ovih 916 lica ukupno o kojima danas govorimo, koliko njih je primilo, a koliko nije otpremnine. Ukoliko Ministarstvo nema kapaciteta da to odradi, neka te podatke donese ovdje - 81 poslanik, znači za po 12 lica svako od nas će uraditi analizu.

Kao i prilikom svakog prethodnog predloga, tako i ovog puta poslanici Bošnjačke stranke daće podršku ovom zakonu, ne kao zakonu, već tome da svi radnici i svi u Crnoj Gori imaju jednaka prava. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Kalač.

Pitam predstavnika predlagača želi li da komentariše, ili da sačekamo da se završi rasprava pošto ima još četiri diskutanta?

Poslanica Kovačević ima riječ, a neka se pripremi poslanik Asanović. Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslanici, uvaženi građani,

Na osnovu podataka koje smo danas dobili od uvaženog ministra Boškovića, dobili smo informacije od Ministarstva rada i socijalnog staranja da na evidenciji nezaposlenih ima ukupno 916 lica koja su radila u preduzećima kojima je usljed stečaja prestao radni odnos. Takođe smo dobili podatak da se radi o dvije kategorije lica, i to

njih 516 koji su u trenutku stečaja imali 30 godina staža muškarci, 25 godina staža žene i dodatno 400 lica koja, takođe, u tom momentu nijesu imali uslove, ali su kasnije radili u drugim firmama i stekli uslov o visini neophodnog radnog staža za prijevremeno penzionisanje, shodno ovim predloženim izmjenama. Takođe je uvaženi ministar danas saopštio jedan podatak, da postoji jedan broj nepoznatih lica u Crnoj Gori koja nijesu obuhvaćena informacijom i koji bi usvajanjem ovog zakonskog predloga, takođe, imali pravo i ispunjavali uslove i koji bi se vjerovatno naknadno prijavljivali i na drugi način ih je bilo nemoguće evidentirati.

Postavljam pitanje, žao mi je što nema uvaženog ministra Boškovića, i Vama gospodine Vučiniću - Da li je bilo mogućnosti i načina da se dođe do ovih podataka mimo toga što smo danas očekivali da ćemo dobiti podatke od predstavnika Ministarstva rada? Ovo Vas pitam iz jednog prostog razloga što mi je nejasno u članu 197 gdje kažete - Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja i u tom postupku ima pravo. Recite mi što je sa radnicima Vunarskog kombinata. Da li oni potpadaju pod ovaj zakon? Meni nije jasno. Imajući u vidu broj koji smo danas dobili, koliko je ljudi iz Bijelog Polja, koliko je ljudi iz Gornjeg Ibra iz Rožaja, koliko je ljudi iz Plava i Andrijevice. Vi ste rekli da preduzeća koja su zbog privatizacije otišla u stečaj i njihovi radnici. Čini mi se da Vunarski kombinat nije bio u privatizaciji nego u stečaju. Ne znam da li je Imako Bijelo Polje, Gornji Ibar. Po broju lica, pitam Vas da mi iskomentarišete jer, po mom mišljenju, ovaj član 197 I je neprecizan. Pošto nas slušaju građani, lica koja su radila u Vunarskom kombinatu gdje je bilo 3.000 zaposlenih, rekao je poslanik Radovan Obradović da je bilo oko tri hiljade zaposlenih, gdje su i šta rade u Bijelom Polju. Imajući u vidu da smo gledali i bili u prilici da vidimo proteste na sjeveru, gdje je ogromni broj ljudi bio prisutan na tim protestima, ja sam lično očekivala da će tih ljudi danas u informaciji biti više.

I na kraju za ova lica koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje ne znamo koliki je broj primio otpremnine i da li imaju pravo po ovom zakonu. Znači, nijesmo uspjeli do dana današnjeg da dobijemo precizne podatke. Po mom mišljenju, postavlja se pitanje i našeg izjašnjavanja ukupnog i veoma je teško donijeti odluku koja ne bi bila

fiskalno uzdrživa i koja bi na neki način ugrožavala postojeći sistem. Iz jednog prostog razloga što ja danas neznam koji je to broj lica, koji je to iznos sredstava, čuli smo da je to dva miliona i 200 hiljada, je li ili nije, u Budžetu za 2015. godinu i u Budžetu Fonda PIO gdje imamo nedostajuća sredstva blizu 140 miliona eura uopšte se nije planiralo da će biti usvajanje ovakvih zakona, kao što smo to uradili pred kraj godine kada je bio metalski sector, gdje smo takođe, slažem se sa vama, mijenjali zakon dosta puta i omogućili velikom broju ljudi u Crnoj Gori, i policajcima, i vojnicima, i Agenciji za nacionalnu bezbjednost, i metalском sektoru i drugima da ostvare pravo na penziju. Postavlja se pitanje kako i na koji način ćemo se izjasniti. Moram da vam kažem da ni ja ni poslanici DPS-a nijesmo protiv rješavanja problema radnika na sjeveru. I to ne dozvoljavam meni lično da niko da spočitava danas ovdje. Ali sam za to da vidimo koja su to sredstva, da zajednički predložimo iz kojih sredstava ćemo da imamo ta sredstva u Budžetu za 2015. godinu, na teret kojih sredstava u Budžetu koji je usvojen krajem prošle godine, kako ćemo ta sredstva da nadoknadimo i na neki način da ispreciziramo podatke. Zato sam na početku htjela, žao mi je što nije ministar Bošković, bilo bi bolji predlog da smo još jedanput učinili napor da dođemo do pravih podataka da bismo mogli stvarno da se definitivno izjasnimo svi. Ovako vi nama spočitavate, mi ćemo biti protiv zakona, nije Vlada, nije DPS za rješavanje.

Ja vama kažem, meni su svi radnici jednaki u Crnoj Gori. I onaj iz Rožaja, i ovaj moj iz Danilovgrada, a ima ih preko trideset. Znam koja su to preduzeća i znam da su to ljudi ne rade nigdje. Jedan dio njih koji nije na evidenciji ili ima sopstvenu firmu privatno, ili je poljoprivredni proizvođač, ili radi u zoni sive ekonomije, ili je u KAP-u ili je u Toš čeliku, ili je u Željezari. Ja neznam gdje je. Ali svi će oni imati prilike kada usvojimo zakon da se jave i da ostvare svoje pravo i neka tako bude. Ali, moj komentar i moja diskusija usmjerena na to ima li načina zajednički da dođemo danas da još jedanput pokušamo. Ako ne, ajmo mi poslanici da se zainteresujemo dopisima, da tražimo te podatke, da vidimo koliko je tih ljudi u Crnoj Gori. Imamo Savjet za privatizaciju, imamo Fond rada, imamo Ministarstvo ekonomije, imamo Socijalne programe. Ja znam da ima ljudi u Danilovgradu koji su po dva puta primali otpremninu. Ja to javno govorim, po dva puta su primali otpremninu od 1.920 eura zbog naših loših evidencija i naših loših podataka. U tom cilju sam se javila za diskusiju iz jednog prostog razloga da podijelim

sa vama razmišljanje. Da mi odgovorite, Janko, da li radnici iz Vunarskog kobinata, da ne pominjem firme iz Danilovgrada, Radijatora, imaju pravo ako ovaj zakon glasamo da se jave da ostvare pravo na princip. Znači, Vunarski kobinat nije bio u privatizaciji, nego je bio u stečaju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Želite li da odgovorite? Bilo je pitanje konkretno, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Pa evo prije završne riječi da uvaženoj kolegini Kovačević odgovorim na pitanje koje mi je postavila.

Prvo, ovakav način prisustva ministra govori o njegovoj ozbiljnosti, govori o ozbiljnosti Vlade. Znači, ministar danas nije mogao da sačeka završetak rasprave o ovom i te kako važnom zakonu, jer mnogi oni koji danas u dubokom siromaštvu iščekuju...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Vučiniću, ja Vas molim da se fokusirate na odgovor kolegini Kovačević.

JANKO VUČINIĆ:

Hoćete li Vi sad da kažete šta ću ja da pričam?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Vučiniću, naravno da neću, ali moram da vodim računa da se poštuje Poslovnik.

JANKO VUČINIĆ:

Što se tiče Vunarskog kombinata i privatizacije, mi znamo da je poslije devedesetih godina izvršena privatizacija praktično svih društvenih preduzeća. Sva društvena preduzeća transformisana su u akcionarska društva i tako je počela privatizacija. A što se tiče Vunarskog kombinata, nije bila tenderska privatizacija, ali je bila berzanska privatizacija, tako da svi radnici koji su u Vunarskom kombinatu ostali zbog uvođenja stečaja bez posla, a imaju muškarci preko 30 godina radnog staža, žene preko 25 godina staža osiguranja, imaju pravo, po ovako definisanom zakonu, uslove za penziju. To je konkretan odgovor na Vaše pitanje.

Takođe, što se tiče radnika Gornjeg Ibra, Gornji Ibar sada se nalazi u vlasništvu Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija tako da možemo smatrati da je on na neki način privatizovan. Svi radnici Gornjeg Ibra koji ispunjavaju uslove imaju po ovako definisano zakonom uslove za povoljnije penzionisanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, naravno, imate pravo.

Izvolite, koleginice.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem. Gospodine Vučiniću, složićete se samnom da je norma neprecizna. Mene je nekoliko radnika i Radijatora i Vunarskog kombinata ovih dana zvalo da pita imaju li pravo. Nijesam im umjela objasniti. Ako je Vunarski kombinat dvije hiljade ljudi, a iz Bijelog Polja imamo 30-tak ljudi na evidenciji, onda su svi ovi drugi zapošljeni. Ili rade privatno, ili su u poljoprivredi, ili su u nekoj sivoj zoni. Ja naiskrenije pitam gdje su ti ljudi iz Bijelog Polja. Vjerujte da znam da je dvije hiljade ljudi zaposleno bilo u Vunarskom kombinatu i znamo što je nekada Vunarski kombinat značio za Crnu Goru i za Jugoslaviju. Ali ko je primio otpremninu od tih ljudi? Kažemo da je to dva miliona. Ja nijesam sigurnakoliko je ljudi primilo od ovih 916 otpremnine. Šta je otpremnina? Nije 1920, to nam je objašnjeno na Odboru za zdravstvo i imate puno ljudi koji su po par hiljada primili, ja znam kad smo radili metalski sektor po 20-30 hiljada ljudi u Metalcu primali. Za mene je ovo neprecizna norma. Zato su moji ljudi iz Danilovgrada dolazili da me pitaju imaju li pravo. Vjerujte, pitala sam ljude jernijesam umjela objasniti. Zato je moj predlog bio iskren i pošten. Znači, da učinimo još jedan napor, pa da to zajednički radimo ovdje da vidimo koliko je to para, da razgovaramo sa Vladom i Ministarstvom finansija.

Ja vam opet kažem, jednaki su mi ljudi iz Plava, iz Berana, iz Danilovgrada, iz Andrijevice, odakle god hoćete. Za mene je ovo neprecizna norma, a vi kako god hoćete.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Naravno, postoji mogućnost i amandmana na zakon.

Izvolite, kolega Asanoviću, imate riječ. Neka se pripremi poslanik Duković.

RADOVAN ASANOVIĆ:

Poštovani građani,

Ovaj zakon o kojem danas raspravljamo u proceduri je skoro godinu dana, i više od godinu dana kako reče gospodin Popović i gospodin Kalač i pet predloga i došli smo danas da raspravljamo o ovom zakonu.

Svaki čovjek je rođen da radi i da se bori. Ako to ne može, on mora nekome da pripadne. Šta rade radnici u Crnoj Gori? Oni ili se sele, ili nekome pripadaju. Ja ću neću da govorim o preduzećima koje je tranzicija pojela u prethodnom periodu niti u Beranama, niti u Rožajama, niti Adrijevici, niti Plavu, niti Bijelom Polju, da ih ne nabrajam sve, Mojkovcu, Kolašinu, sjeveru, ali me nešto zabrinjava. Selektivno donošenje zakona u ovom Parlamentu. Prije jedno pola godine jedan moj prijatelj koji se bavi informacionim tehnologijama je sugerisao da nije na pomolu podjela Crne Gore na dvije republike, republiku sjever i republiku jug. Ako govorimo o selektivnom donošenju zakona, ta ideja je nešto mene okupirala i nijesam siguran da ovi naši iz Crne Gore koji idu na tečajeve po Americi nijesu upoznati i da nijesu zapamtili tu ideju. Kako se postaje palanka? Selektivnim zakonima, iseljavanjem naroda sa ovih prostora i siromašnima. Gdje možete da nađete danas radnike sa sjevera? Možete da ih nađete po centrima za socijalni rad; možete da ih nađete u advokatskim kancelarijama; možete da ih nađete po ulici; možete da im nađete imena i prezimena po prodavnicama gdje su se zadužili; možete da ih nađete po zatvorima gdje ima ljudi koji namjerno prave prekršaje da bi se hranili u zatvorskim kuhinjama, a nemaju hljeba da jedu kod kuće. Možemo da ih nađemo na grobljima, možemo da ih nađemo kako čitaju ko se nalazi na tim oglasnim tablama imena i prezimena umrlih. Danas ste pročitali, za nepun mjesec i po dana ima 84 smrtna ishoda u Opštini Bijelo Polje.

Gospodo moja, pravljenje palanke od Berana mene zabrinjava. Berane koje je bilo prepoznatljivo kao jedan od gradova na sjeveru izgubilo je u proteklom periodu sud, nema Viši sud, nema Više tužilaštvo. Sada smo raspravljali o Zakonima o sudovima, gdje izgleda i jedan dio Suda za prekršaje ide u Bijelo Polje, Državna bezbjednost. U posjedu sam informacija da i granična policija prelazi dolje, u posjedu sam informacija da sve ove igre koje se igraju u vezi zdravstva u Crnoj Gori je na pomolu još jedan oblik regionalizacije.

I ranije su ljudi živjeli loše na ovim prostorima, govoriću u Crnoj Gori ne na sjeveru, Beranama, Andrijevići, Bijelom Polju nego u Crnoj Gori, ali su svoj izlaz nalazili ili selidbom u Srbiju ili iz Gusinja, Plava selidbom da rade po američkim rudnicima. Međutim, danas se loše živi i u Srbiji. I tamo je na sceni neoliberalni kapitalizam sa svim projektima koji su u šemi i u Americi se ne živi loše. I tamo ima oko tri hiljade nazaposlenih ljudi i ako oni traže drugi izlaz iz toga.

Šta je na sceni? Na sceni je, poštovani građani, takozani socijalni rasizam. Građani u Crnoj Gori boluju od hroničnog stresa i mazohizma. Ubijaju čovjeka u čovjeku. Mi svi treba da se dobro pogledamo u ogledalo, da vidimo gdje naš ego ide, naše ja, da vidimo šta je siromašan čovjek, da vidimo šta je gladan čovjek, da vidimo šta su nove bolesti, da vidimo šta su nove ideje i da se mi dobro, ovi koji ostajemo na području Crne Gore, jedni drugima približimo, da otklonimo neke pizme od nas, da jedni drugima počnemo da vjerujemo, da donosimo zakone kao ovaj zakon na koji pozivam da glasamo za njega, da ne damo odavde bilo kojoj vjeri ili naciji da se seli sa ovih krajeva, jer ima uslova ovdje za sve.

Pozivam građane Crne Gore da i te kako prate glasanje povodom ovoga zakona. Svaki od nas je pojedinac poslanik odgovoran prema onima koji su nas glasali. Predložiću predlagaču, ako je to moguće, da prozivkom da glasamo u vezi ovog zakona. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Asanoviću.

Poslanik Duković ima riječ, a neka se pripremi poslanik Gošović. Time zaključujemo raspravu.

Izvolite, poslaniče Dukoviću.

HALIL DUKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici,

Danas je na redu jedna omiljena tema što se Crne Gore tiče, a to su penzije. Čini mi se da kako smo krenuli, postaćemo zemlja penzionera. Jedino se postavlja pitanje ko će da radi, jer svaki penzioni fond ako hoće da bude održiv, mora da za sobom ima na svakog penzionera određeni broj radnika. Ovako kako smo krenuli, mislim da ćemo vrlo brzo imati penzije, ali ne znam način na koji ćemo ih isplaćivati.

Predložene izmjene zakona imaju jednu zaista humanu ideju, nose u sebi humanu ideju da se pomogne onim ljudima, onim radnicima koji su bili žrtve tranzicije. Tih žrtava tranzicije nažalost kod nas je bilo dosta. Od početka '90-ih pa sve do kasnih 2000-ih i početka XXI vijeka mnogo je onih koji su na razne načine što zbog privatizacije, što zbog nekih drugih dešavanja izgubili posao. Naravno, država mora brinuti o takvim ljudima. Država je u obavezi da se stara o svima onima koji su, kako popularno kažemo, bili žrtve tranzicije. Država se mora starati i stara se onoliko koliko može. Niko se do sada nije starao i pomagao više nego što može. Istina je da smo nekoliko puta, ovdje se čulo čak pet puta, donosili selektivne zakone da se pojedinoj grupi pomogne. Zašto se to radilo? To se radilo na tačno određenoj analizi da se ne bi ugrozio penzioni fond, koji je sigurno jedan od najstabilnijih u Crnoj Gori. Sve što se radilo moralo se tačno izvagati da se ne bi ugrozilo onih 125 hiljada danas penzionera koji redovno svakog mjeseca prime svoju penziju.

Naravno, briga jeste da se pomogne ljudima koji su ostali bez posla, ali nažalost mora se voditi računa o održivosti penzionog fonda koji je sve slabiji u svakoj državi, posebno u okruženju. Moramo se zapitati kakvo je stanje, prije svega, u tim fondovima. Mi vidimo i svjedoci smo da kada donosimo budžete da je stalno tamo najveći nedostatak novca i uvijek mora taj penzioni fonda da bi bio stabilan da se dopunjava iz ostalih izvora. Često se rade reforme tog penzionog sistema kako bi on bio održiv i svugdje u svijetu donose se sve oštrija pravila penzionisanja. Nažalost, mi često donosimo olakšavajuće okolnosti da se ljudi penzionišu, ali moramo riješiti i taj problem

tranzicije. Ali ga moramo riješiti, ponovo kažem, neugrožavajući sve one penzionere koji svakog 20-og u mjesecu redovno primaju te penzije.

Da li možemo sve žrtve tranzicije riješiti u jednom aktu? Mislim da nema države na svijetu koja to ne bi poželjela, ali tvrdim da nema države koja je uspjela da u jednom aktu zadovolji sve te radnike i sve one probleme koje je donijela jedna tranzicija. To su problemi koji dugo traju i koji se dugo rješavaju, ali ih moramo riješiti. Siguran sam i vjerujem da, čuli smo i od poslanika iz opozicije, da 916 ljudi neće ugroziti penzioni fond, ali se pitamo da li je to taj broj i može li iko da tvrdi ili samo politički da kaže da može biti toliki broj i nijedan više. Moramo ispoljiti jednu dozu opreza. Oprez koji nas tjera da nešto što je dobro u Crnoj Gori, ali što je jako teško održivo, moramo sačuvati zbog interesa onih 125 hiljada ljudi koji danas redovo primaju penziju. Nijesmo mi nikako protiv toga da se ljudi penzionišu. Jesmo, ali ako donesmo odluku da se neko penzioniše, moramo prvo i njima obezbijediti da redovno primaju penzije, ali da zbog toga ne trpi ni onih ostalih preko 100 hiljada penzionera koliko ih ima u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Imate jedan prijavljeni komentar na diskusiju, koleginica Bošnjak.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Sloziću se sa Vama da treba voditi računa o održivosti penzionog fonda, ali Vlada treba o tome da misli malo drugačije, jer mi imamo privilegovanih koliko god hoćete. Od onih što primaju funkcionerske privilegovane penzije, pa primaju kao

istaknuti umjetnici, pa primaju kao istaknuti sportisti, pa imate čitav niz tih koji primaju i jednu i drugu i treću i koji iz penzije i rade. Mi bismo trebali da donesemo ovdje zakon i izmjene da ne može, nego da treba da se bira šta će od toga da se uzme. A ne sve da se ugrabi. Navešću primjer kolege nekadašnjeg. On je javna ličnost zašto ne bih, Novaka Kilibarde. /Upadica/ On prima i kao istaknuti umjetnik, i kao funkcioner, radi i na UDG-ju, radi na Cetinju na novom fakultetu, tako da mi treba da povedemo računa o raspodjeli. Sredstava ima, ali ne treba da neko grabi sve i da ima po više osnova, a da neko nema ništa. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Princip je bez imena.

HALIL DUKOVIĆ:

Pa dobro, evo ja se mogu u nekim stvarima složiti sa kolegicom Bošnjak, a u nekim sigurno ne mogu. Ne mogu reći da je bilo koji je penzioner bio privilegovan. Penzija se daje ili zbog prestanka radne sposobnosti, ili zbog nastupanja invalidnosti ili zakonom definisano. Tako da nije baš privilegija otići u penziju. Barem ja tako razmišljam. Naravno, ima i onih drugih zloupotreba. Mislim da smo eksperti da zloupotrijebimo zakon. I kod nas je problem što mi uvijek donosimo dobar zakon da ga koristimo i da ga iskorišćavamo, da ga upotrebljavamo. Nažalost, mnogo više je onih koji pokušavaju da te zakone zloupotrebljavaju. Neću se složiti sigurno samo sa jednom činjenicom s Vama da imamo privilegovane sportiste. Sportisti su najviše sponzorirali našu državu. I mislim da je Crna Gora najviše poznata zbog sportista i stvarno oni to zaslužuju i svojim radom, svojim rezultatima i naporom koji su uradili, a bili su najbolji sponzori Crne Gore. Prema tome, taj smo zakon donijeli ovdje. Istina, slažem se, možda treba uraditi reviziju cijelog penzionog sistema pa da se vidi ko zloupotrebljava penziju. A opet tvrdim, da biti penzioner, nije neka privilegija. Nasuprot.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Gošović, i time zaključujemo raspravu.

Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Predsjedniče, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

U raspravi o Predlogu ovog zakona iznesena su i razmišljanja da bi njegovo usvajanje moglo da dovede i da tako kažem način funkcionisanja sistema penzijsko-invalidskog osiguranja sa aspekta potrebnog obezbjeđenja sredstava, pogotovo zbog činjenice, što nije poznat broj lica na koja bi se ovaj zakon primjenjivao. S tim u vezi, samo bih podsjetio na sljedeće.

Ovaj osnovni sistemski zakon o penzijsko-invalidskom osiguranju mijenjan je više puta od 2004.godine i uvijek su utvrđivani posebni uslovi za ostvarivanje prava na penziju pojedinim osiguranicima. Tako primjenom Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju koji je donesen 2008.godine, izmjene su važile do 2012.godine i omogućavale su posebne uslove za ostvarivanje prava na penziju zaposlenim službenicima u policiji u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, odbrane itd. Po tom osnovu u tom periodu pravo na penziju ostvarilo je 963 lica. Uslijedila je primjena odedbi zakona o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju iz 2010. godine, kojim je pravo na starosnu penziju omogućeno osiguranicima sa navršenih 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se u rudnicima staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. 539 rudara je ostvarilo pravo na penziju po tom osnovu. Uslijedila je sljedeća izmjena Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, kojom je u periodu od 20.jula 2011. godine do 31. decembra 2011.godine i bilo omogućeno sticanje prava na starosnu penziju osiguranicima sa navršenih 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivnog provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. I ukupno 2109 je ostvarilo pravo na penziju po ovom osnovu. Uslijedila je dalje u 2013. godini izmjena Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, gdje je u periodu od 10.avgusta 2013.godine gdje do 10.septembra 2013. godine omogućeno sticanje prava na starosnu penziju osiguranicima kojima je u aluminijumskoj

industriji prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a koji imaju navršenih 30 godina staža osiguranja. I po tom osnovu je 431 radnik u aluminijumskoj industriji ostvario pravo na starosnu penziju. Ukupno kroz ove četiri izmjene zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju 4.342 osiguranika pod posebnim uslovima ostvarilo je pravo na starosnu penziju.

U toku je postupak o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koje smo usvojili krajem prošle godine, kojima je osiguranicima koji su radili u metaloprerađivačkoj industriji omogućeno ostvarivanje pravo na starosnu penziju pod posebnim uslovima. Zakona o Ministarstvu unutrašnjih poslova koji zaposlenim u policiji omogućava ostvarivanje prava na penziju pod posebnim uslovima. Zakon o agenciji za nacionalnu bezbjednost, gdje su predviđeni dosada nezabilježeni uslovi povoljni u smislu ostvarivanja prava na starosnu penziju zaposlenih u toj agenciji, gdje je realno očekivati bar još nekih hiljadu do hiljadu ipo lica koja će po ovom osnovu ostvarivati pravo na starosnu penziju. I zamislite, kroz sve te izmjene nije ugroženo finansiranje sistema penzijsko-invalidskog osiguranja. Pa neće valjda sada biti da može doći do ugroženosti sistema finansiranja penzijsko-invalidskog osiguranja, kroz izmjene ovog zakona koji su predloženi kao takvi.

A koji su ograničavajući faktori primjene Predloga zakona. Prvo, što je kao uslov za ostvarivanje tog prava propisano i predviđeno da radnici tih firmi koje su pošle pod stečaj nijesu ostvarili pravo na otpremninu. Jedan uslov koji je za mene veoma diskutabilan. Evo danas smo čuli od ministra rada da ne raspolaže Vlada sa podacima radnicima kojih firmi je Vlada omogućila isplatu tih sredstava otpremnine po osnovu socijalnih programa koje je zaključivala Vlada. Zamislite, Vlada preko Ministarstva ekonomije zaključuje sporazume o isplati tih otpremnina po osnovu socijalnih programa, sa određenim preduzećima koja teško posluju ili odlaze u stečaj i sad ministar rada i socijalnog staranja, odnosno Vlada nema podatke koja su to preduzeća, koji su to radnici koji su ostvarili pravo na socijalne otpremnine po tom socijalnom programu. Jasno je da se taj podatak ovdje želio prikriti, da se ne kaže radnicima tih preduzeća, da po ovom zakonu neće moći ostvariti to pravo.

Drugo, ministar iznosi ovdje podatak da se ne raspolaže sa podacima koja su to privatizovana preduzeća koja su pošla u stečaj. Kao da ova država nema Savjet za

privatizaciju, kao da ova država nije imala dva privredna suda koja su sprovodila stečaj. I zamislite ti podaci se nijesu mogli obezbijediti. Mi smo očekivali danas sve te podatke, inače bi se kao predlagači zakona obratili tim institucijama za dobijanje tih podataka. I ono što je ovdje istaknuto, mislim da kao predlagači zakona treba da otklonimo svaku sumnju sa aspekta preciznosti u primjeni odredbi ovog zakona i da će se njegove odredbe odnositi, a prije rasprave u pojedinostima, odnosno glasanju u načelu i pojedinostima u cjelosti kada je u pitanju predlog ovog zakona. Mislim da ćemo se usaglasiti oko tog amandmana, koji bi trebao da obezbijedi da, prije svega, svima onima kojima je prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, onim privrednim subjektima, vidjećemo da li će to oni privredni subjekti u kojima je država imala udio vlasništva prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, bez obzira da li je u tom postupku prethodio neki vid privatizacije ove ili one. Bitna je suština, da im je prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja da ispunjavaju ove uslove predviđene zakonom, da imaju najmanje 30 godina staža osiguranja muškarca i 25 godina staža osiguranja žene, da starosna granica nije ograničavajući uslov za ostvarivanje prava na starosnu penziju. I naravno, da još jedanput sagledamo opravdanost uopšte unošenja ograničavajućeg faktora ovog uslova, isplaćene otpremnine, kao uslova zbog kojeg se ne može ostvariti pravo na starosnu penziju primjenom ovog zakona. Blagovremeno ćemo, evo vjerujem da će i u ime predlagača Janko Vučinić imati takav odnos i da ćemo na taj način eliminisati bilo kakvu sumnju sa aspekta preciznosti u primjeni odredbe ovog zakona i ostvarivanju prava ovih lica. Naravno, ne može se opšta pravda ovdje postići, jer su mnogi kao tehnološki viškovi ostali bez posla i po raznim osnovama nijesu u mogućnosti da ostvare stav na starosnu penziju, a te firme u kojima su radili ili su blokirane ili ne ostvaruju bilo rezultate poslovanja i ta lica se nalaze u teškom položaju, da ne govorimo o invalidima rada II i III kategorije. Ali, biće prilike da se ti problemi sagledaju kao takvi.

Izvinjavam se na prekoračenju i zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Moramo se dogovoriti oko procedure. Pošto ima amandmana na ovaj zakon, pretpostavljam da se moraju radna tijela sastati i izjasniti o ovim amandmanima.

U redu. Dakle, pozivamo članove Odbora zapravo za rad, zdravstvo i socijalno staranje i članove Odbora za zakonodavstvo da se sastanu u plavoj sali i da razmotre, čini mi se do sada ima dva amandmana.

Sad dajemo završnu riječ kolegi Vučiniću.

Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Vrlo ću kratko u ovoj završnoj riječi.

Čini mi se da je greška bila što nijesmo prije 15 dana usvojili Zakon u ovakvom obliku u kojem smo definisali, jer smo očekivali za ovo 15-tak dana da ćemo dobiti detaljnu analizu, da ćemo dobiti tačne podatke. Što smo dobili danas? Ministar je došao kao neki službenik iz Zavoda za zapošljavanje i iščitao podatke.

Treba da se zapitamo danas kako ti ljudi na sjeveru ili u svim gradovima Crne Gore koji su ostali bez posla zbog uvođenja stečaja, zbog propalih privatizacija, danas uopšte žive. Treba da se zapitamo kako čovjek danas može od onih 70 evra što primi sa Zavoda za zapošljavanje da izdržava svoju familiju, ili kako čovjek koji nema nikakvog primanja može da se snađe. Šta on da radi da bi preživio, obezbijedio svoju životnu egzistenciju i ostvario svoj biološki opstanak.

Što se tiče penzionisanja, u ovom domu, da ponovim, donosili smo izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Čak smo penzionisali i određene kategorije osiguranika pod drugim zakonima, sad da se ne ponavljamo. Ali, oni koji su prvi trebali da dobije uslove za povoljnije penzionisanje su žrtve tranzicije i oni ljudi koji su zbog nebrige i nemara države ostali bez posla, jer sve što je rađeno u vezi tih propalih privatizacija, rađeno je pred očima državnih institucija koji su to nezainteresovano posmatrali i mislim sada kao jedno odgovorno društvo, kao država koja je proklamovana kao država socijalne pravde Ustavom da treba da pokažemo punu brigu o ovim građanima i ovim bivšim radnicima da izađemo u susret i obezbijedimo im uslove za povoljnije penzionisanje i neku socijalnu sigurnost.

Mi ćemo, kao predlagač ovoga zakona, podnijeti amandman koji će biti sastavni dio zakona a kojim ćemo otkloniti nedoumice koje smo čuli od kolegice Zorice Kovačević i sa tim amandmanom otklonićemo sve te nejasnoće i Zakon će biti u

potpunosti precizan i jasno definisan, tako da će se tačno znati na koga se odnosi, a odnosi se na radničku sirotinju koja danas nema od čega da kupi hljeb, nema od čega da živi i izdržava familiju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Još jednom da ponovim, oni koji namjeravaju podnijeti amandmane da to urade odmah, jer će uskoro zasijedati dva odbora zajedno, Odbor za zakonodavstvo i Odbor za rad, zdravstvo i socijalno staranje. Znači u 15,30, a ja najavljujem, kao što je i predsjednik Krivokapić rekao, nastavak u 16 sati gdje ćemo glasati o onim zakonima koje smo već pretresli. Zahvaljujem.

U 16 sati je nastavak plenuma.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju. Da čujemo predstavnika predlagača i predstavnika Vlade i da glasamo. Bili su amandmani koji su bili sporni zbog čega smo tražili prije glasanje. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Tražim ispred Demokratskog fronta da se o ovom zakonu glasa prozivkom.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Nemam ništa dodati na ovo što je gospodin Vučinić kazao, već imam... /Prekid/ podnio danas tokom ovog zasijedanja kao amandman na svoje amandmane. Ovim amandmanom koji je stigao u popodnevnim satima u Skupštinu, potpuno se suštinski promijenio zakon, odnosno dopuna zakona, s jedne strane. S druge strane, ona

informacija od jutros koju sam iznio ovdje, sada je potpuno poremećena, niti može kao takva da se prihvati. Jer, ovim što je gospodin Vučinić podnio značajno se mijenja suština, obuhvat i sve ono što je trebalo da bude suština samog zakona. Ovim se direktno utiče na 125.000 penzionera u Crnoj Gori. Današnjom izmjenom gospodin Vučinić je udario upravo na tih 125.000 penzionera u Crnoj Gori.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemojte da otvaramo raspravu, nego objasnite samo rješenje, troškove, brojeve, bez kvalifikativa.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Ne mogu vam dati objašnjenje i troškove kada je on ovim napravio potpuno drugo obuhvatanje i onda bi trebalo potpuno nova analiza da se pravi za ono što je poenta i što je sama definicija onoga što je on podnio amandmane. Samim amandmanima je izmijenio potpuno onaj svoj predlog i predlog 32 poslanika koji su bili ovdje. Ovo apsolutno ne korenspondira sa onim što je bilo i što se tražilo od Vlade da da mišljenje na taj prijedlog. Dakle, za ovo bi trebala potpuno nova analiza da se napravi da vidimo šta je obuhvat ovog zakona koji je on podnio. Na ovaj način direktno je dezavuisao ono što je bio predlog, što je bio amandman, odnosno izmjena i dopuna Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju. Čak i onim amandmanima jedan veliki broj ljudi nije bilo moguće obuhvatiti, a tek sada je potpuna nepoznanica. Ulazi se u jednu ravan gdje apsolutno Vlada ne može odgovoriti ovim zadacima na način na koji bi trebalo da odgovori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Ništa od ovoga nije tačno što je ministar Bošković rekao. Prvo, on je trebao da ostane danas ovdje kada je bila rasprava, ali je pobjegao poslije pet minuta. Zbog čega smo izmijenili donekle prvobitnu formulaciju zakona? Zbog toga što smo ovdje čuli od poslanika Demokratske partije socijalista da nije jasno precizirano na koja se preduzeća odnosi i na koje radnike. Tako je bilo riječi o Vunarskom kombinatu, bilo je riječi o Gornjem Ibru iz Rožaja. Sada ovako definisan zakon se odnosi isključivo na žrtve tranzicije i podmiruje sve one koji godinu dana čekaju na penzionisanje i zbog toga su danas na Zavodu za zapošljavanje, odnosno na ulici. Tako da je ovaj zakon sada jasan i precizan i obuhvata sva preduzeća od Rožaja do Ulcinja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Rasprava je završena.

Izvolite, u ime Odbora, i idemo na glasanje.

ZORAN JELIĆ:

U ime Odbora sam izvjestilac povodom ovoga zakona, ali hoću da potpuno preciziramo o čemu se ovdje radi. Izvorni tekst zakona koji je podniet od strane 33 poslanika glasi: Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije preostao radni odnos zbog uvođenja stečaja a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža muškarci, odnosno 25 godina staža žene.

Amandmanom koji je podnio kolega Vučinić, ovaj dio koji kaže "predmet procesa privatizacije" zamijenjen je "u kojem je država imala vlasnički dio". Predmet privatizacije nijesu bila privatna preduzeća, nego ona u kojima je država imala vlasnički dio ili 1% ili 100%. Dalje, iz ovog amandmana koji je podnio kolega Vučinić izostavljene su otpremnine. Ovo je jedan širi opseg i sada se proširilo na one ljude koji su dobili otpremnine kroz socijalni program Vlade. Ovdje nemamo broj radnika, nemamo sredstva, urušava se sistem penzijsko-invalidskog osiguranja, ugrožena je redovnost isplata penzionerima. Pošto je predlagač zakona podnio amandman, on postaje sastavni dio zakona, ali dozvolite da kažemo kakve negativne posljedice ima ovaj zakon.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Shvatio sam. Odbor je podržao zbog negativnih posljedica. Hvala.

ZORAN JELIĆ:

Nemojte, molim Vas, gospodine predsjedniče. Vi sada zloupotrebljavate Poslovnik. Bio sam precizan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja zloupotrebljavam? Vi dajete negativne činjenice za podršku. Ako mi to objasnite na logičnom nivou, priznaću.

ZORAN JELIĆ:

Pošto je predlagač zakona predložio amandman, on postaje sastavni dio zakona, i tu nema ništa sporno. Ali smo dužni da upozorimo koje su to negativne posljedice ovog zakona. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Odložili smo glasanje da bismo glasali.

Povreda Poslovnika, kolega Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Tražio sam proceduralnu reakciju utemeljenu u Poslovniku kao što se 99% proceduralnih reakcija dešava u ovom Parlamentu, ali sam se osjetio obaveznim jer sam ja taj koji je tražio sat i po vremena odlaganja izjašnjavanja po osnovu ovog veoma važnog zakona prema kojem smo, u jednom trenutku, pokazali svi odgovoran odnos. To sam kazao nedavno u ovom Parlamentu. Tražio sam to iz razloga da dođe resorni ministar zajedno sa svojim saradnicima i prezentira nam šta zanči usvojeni amandman u poslepodnevnim satima. Čuli smo od ministra odgovor, gdje je rekao da je suština zakona promijenjana, gdje je rekao da fiskalni uticaj koji je Vlada imala na današnjoj sjednici od dva miliona i 200 hiljada eura, odnosno neto negativni fiskalni uticaj milion i 500 hiljada eura, sada se kreće mnogo više. To je suština. Danas se dešava nešto čudno u ovom parlamentu. Ne želi se čuti kontraargumentacija, ne želi se čuti mišljenje koje se nekome ne dopada i traži se da se pojedinačno glasa o ovom zakonu putem izjašnjavanja.

Dakle, da nemate nikakve dileme, klub Demokratske partije socijalista u odnosu na ovaj zakon će biti uzdržan, šaljući poruku da nijesmo protiv rješenja koji treba u svojoj osnovi da imaju socijalni senzibilitet u odnosu na radnike koji su žrtve tranzicije. Istovremeno uzdržanošću čekamo da dobijemo tačan fiskalni uticaj ovog novog rješenja koje se desilo danas u kasnim poslepodnevnim satima.

Mi smatramo upravo ono što je kazao ministar, da ovo /Prekid/ fond da postojeći deficit od 144 miliona povećava ne znamo za koliko miliona, da ovo rješenje ugrožava potencijalno redovnost penzija za 125 hiljada penzionera i ugrožava postojeći nivo penzija u Crnoj Gori.

Uvažene kolege, zašto vam smeta da čujete mišljenje koje je različito od vašeg?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Molim vas, nemojte da ste nestrpljivi.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Previše nervoze je sa te bande, ali dobro, to je vaše pravo. Dakle, ne moramo se pojedinačno izjašnjavati. Klub Demokratske partije socijalista, iskazujući odgovoran odnos, biće uzdržan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Možete dobiti u ime kluba i ništa više.

Kolega Popoviću, molim Vas. Minut neće nikome pasti kruna sa glave.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

U ime kluba poslanika albanskih partija Forca, Albanska alternativa, Hrvatska građanska inicijativa, Liberalna partija tražim pauzu od 10-ak minuta. Vidite, ovo je veoma značajna tema. Danas je Liberalna partija rekla da će ovo podržati. Podržala ga je i u decembru, ali svakako ne bismo htjeli da ugrozimo budžet. Mislim da ta pauza od 10-ak minuta neće puno promijeniti, ali ipak treba da vidimo o čemu se radi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Popoviću, saslušajte Vi sad mene. Sat vremena je bila dodatna pauza da biste razmotrili amandmane. Dao sam sat vremena pauzu i rekao da ćemo u 19h glasati. Sada je dvadeset do osam. Molim vas, pauza je bila.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Onda ništa. Ako su tražili prozivkom da ide, neka ide prozivkom. Da se odredimo i gotovo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Tako će i biti.

Hvala vam.

Otvaram glasanje. Izvolite.

RADIVOJE NIIKČEVIĆ:

Jeste da je kasno, ali je mnogo važno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije ni malo kasno, tek je dvadeset do osam.

RADIVOJE NIKČEVIĆ:

Za nekoga jeste. Neko traži pauzu. Da provjerimo, predsjedniče, da li kršimo proceduru na ovakav način. Član 135 -Predlog zakona koji predlagač nije Vlada predsjednik Skupštine upućuje Vladi radi davanja mišljenja u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana prijema Predloga. To je ispoštovano do sada za ovaj dio akta, je li tako? U dogovoru svih nas sa Vladom, jutros smo imali izjašnjenje Vlade kroz izlaganje ministra rada. U toku zasijedanja dobijamo drugi tekst koji nema nikakve veze sa ovim mišljenjem Vlade i analizom koja je rađena deset dana. Došli smo u poziciju da i ne čujemo ministra, mene interesuje koliko je obuhvaćeno ovim zakonom. Iz jutrošnje rasprave rečeno je 916 građana. Interesuje me zašta glasamo, Vlada nije dobila šansu da kaže svoje mišljenje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Nikčeviću. Kolega Nikčeviću, malo manje se igramo parlamentarizma, vrlo dugošedim u ovim klupama. Ponoviću što se danas desilo. Prvo smo odložili Zakon na zahtjev Vlade da se glasa pri kraju mjeseca. Za razliku od svih drugih finansijskih zakona koje smo odmah glasali i čije efekte možemo ovdje da mjerimo mnogo većim iznosima. U toj proceduri smo išli hitno u ovoj proceduri smo odlagali. Svi su imali vremena da razmisle, pri tome je ovaj zakon kraći od svih ostalih. Sačekali smo danas ministra, dobili smo objašnjenje. Poslije izmjene amandmana, protivno zahtjevu opozicije, dao sam da pogledate amandmane, jedan amandman. I odložili smo glasanje. Sad smo došli na vrijeme da glasmo, ne možemo pobjeći od toga. Sada ćemo glasti. Svako sa onim znanjem koje ima. Ako ne znate, uzdržite se. Ako znate, glasajte. Ja kad ne znam, uzdržim se, kada znam, glasam „za“ ili „protiv“.

Svi ste ispoštovani. Politička igra je sada na sceni. Razumijem i to, ali glasati moramo.

Izvolite, kolegkinice Kovačević.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Plus mi nijeste dali riječ jer me indirektno prozvao gospodin Vučinić da je na osnovu diskusije članova DPS-a po osnovu ovog zakona na naš zahtjev promijenjen zakon. Radi građana i radi Parlamenta, kratko da objasnim. Tačno je da sam diskutovala, da sam rekla da zakon, član 197I nije precizan. Nije precizan jer se ne zna da li pojedini radnici, pa sam primjer navela „Vunka“ ili "Gornjeg Ibra" potpadaju pod ovo. To je tačno. Nakon toga sam diskutovala i sljedeće, da se ne zna tačan broj radnika, da se ne zna koji je iznos sredstava, da se ne zna na koji način treba sredstva u budžetu, molim vas, imaju stenografske bilješke, pa ću vam ih ja podijeliti na sljedećoj sjednici, da se ne zna koliko je para. Da sam čak dala i predlog da zajednički idemo da riješimo ovaj problem, da pokupimo ponovo dokumentaciju, da vidimo koji je broj ljudi, koja su sredstva, jer su meni radnici i "Gornjeg Igra" i iz Danilovgrada jednaki. To je bila moja diskusija, a ne nikako spočitavanje da je gospodin Vučinić promijenio amandman na zakon zbog toga što smo mi tražili da zakon bude tačan, precizan. I to je prava istina. Prema tome, nikakvih problema. Ni ovaj predlog nije precizan. Sad ne znamo ni koji je broj radnika, ni koja su sredstva, ni koji je iznos sredstava. Zbog toga smo tražili pauzu od sat vremena. Ne vidim ništa sporno.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

To može biti razlog da se zakon usvoji. Možemo bez prozivke? Hvala.

Otvaram glasanje. Za, protiv, uzdržani?

Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 78 poslanika - 48 za, jedan protiv i 29 uzdržanih. Konstatujem da je zakon usvojen.

Kako što vidite, može sve bez vike i bez nervoze.

Idemo na Zakon o energetici, jer smo to najavili da završimo. Izvinite, moja greška. Hvala. Ovo je u načelu. Glasamo zakon u cjelini. Izvolite, možete slobodno, pogriješio sam. Izvolite, kolega.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Svi su čuli, javnost je čula stav kluba. Ja sam pritisnuo dugme, ali upalilo se crveno. Ja sam kao i sve moje kolege, iz razloga sopštenih ovdje koje sam vrlo pažljivo saslušao, uzdržan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U načelu. Glasamo ga u cjelini, izvinite. Hvala kolegi Damjanoviću.

Glasamo još jedanput, izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 79 poslanika - 48 za, nije bilo protiv i 31 uzdržan. Zakon je sada usvojen. Izvinite za prethodnu grešku.